

Suliffeqarnermi pissutsit

Suliffeqarneq pillugu inatsisit

Suliffeqarneq pillugu inatsisit

Suliffeqarnermut tunngasuteqartut annersaa Namminersorlutik Oqartussanit ingerlanneqarpoq, pingarnerusumik suliffissarsiuussisarneq, suliffissaqtitsiniutnik pilersitsiortorneq aammalu sulisussanik avataaneersunik killilersimaarinninnissamik aqtsineq isumagisaralugit.

Suliffeqarnermut tunngasut Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiiup ataaniippuit.

Taamaattorli suliassaqarfiit allat ataasiakkaat suliassaqtitsinermut pingaaruteqartut naalakkersuisoqarfiit allat ataanni inississimapput, marlullu danskit naalagaaffiata ataaniillutik.

Suliffissarsiuussisarnermik, suliassaqtitsiniarnermik aamma sulisussanik avataaneersunik killilersimaarinninnissamik pingarnertigut aqtsineq Suliffeqarnermi innersiuussisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 18. december 2003-imeersoq aamma Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 27, 30. oktober 1992-imeersoq naapertorlugit ingerlanneqarpoq. Kiisalu Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 26. august 1993-imeersoq immikkoortumut malittarisassaqartitsilluni. Suliassartai Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit ilaalu kommunit suliffeqarnermut ingerlatsiviinit isumagineqarlutik.

Kommunini suliassat tassaapput suliffissaqtitsiniarneq, inuussutissarsiuutinut ilinniartitaanernullu siunnersuisarneq kiisalu suliassaqtitsiniutnik pilersitsisarneq ingerlatsisarnerlu. Taakku saniatigut suliassaqtitsiniarnermi pissutsinik paasissutissiisarneq aammalu suliffissarsiortunik nalunaarsuineq suliarineqartarput.

Upernaaq 2006-mi suliassat najukkami siunnersuisarfinnut ilitsersuisarfinnullu (Piareersarfinnut) tunniunneqarput.

Sullivinni avatangiisit pillugit inatsiseqarneq aamma Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik danskit naalagaaffiata ataaniippuit, Kalaallit Nunaat Danmarkimi Arbejdstilsynip ataani immikkut nakkutilliisoqarfittut isigineqarpoq. Sulisut sulisitsisullu sinnisui nunatsinni Suliffigissaasuni ilaasortaatitaqarput.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 21. 18. december 2004-meersoq Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandinut atuuppoq, tjenestemandinulli naalagaaffiup ataaniittunut atuunnani.

Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit tjenestandinut eqqartuussivik danskit naalagaaffiannit akisussaaffigineqarpoq. Sulisorat pillugit Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu inatsisit sapinngisamik naligiisinniarneqartarput, assigiaartunik atorfinititsaanermi atugassaqartitsinissaq anguneqarsinnaaqquillugu.

Pissutsit allat tamarmik sulisut sulisitsisullu peqatigiiffiisa akornanni isumaqatigiissutitigut aalajangersagaapput.

Aalajangersimasunik atorfillit suliamullu tunngasunik eqqartuussiviit pillugit inatsiseqanngilaq. Taamaammat isumaqatigiissutillit akornanni aaqqiagiinngissutit amerlanertigut isumaqatigiissitsiniartoqarneratigut aalajangiiffineqartarput.

Nittartakkat takuneqarsinnaasut

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Piareersarfii pillugit paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.nanoq.gl
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik Kalaallit Nunaannilu Sullivinni avatangiisit pillugit adressemi uani sukumiinerusumik takukkit: www.at.gl

Suliffeqarnermi kattuffiit

Suliffeqarnermi kattuffiit

Sulinermik inuussutissarsiuteqartut amerlanerpaartaat Kalaallit Nunaanni kattuffinnit sinniisuuffigineqarput. Annerpaaq tassaavoq SIK (Sulinermik Inuussutissarsiutillit Kattuffiat).

SIK pillugu adressemi sukumiinerusumik takuuk: www.sik.gl
Ukiuni kingullerni assigiinnik suliallit peqatigiiffi, nammineerlutik isumaqatiginninniarsinnaatitaapput, assersuutigalugu makkuullutik:

- Perorsasut, Perorsasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiannut (PIP) ilasut. PIP pillugu sukumiinerusumik paasisiaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.pip.gl
- Tusagassiortut, Tusagassiortut Peqatigiiffiat (TB) pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk:
www.tusagassiortut/Tusagassiortut-Peqatigiiffiat/
- Teleteknikerit, Radiotelegrafistit peqatigiiffianni Attaveqaammi 1917-imeersumi peqatigiiffepillugu. Attaveqaat pillugu nittartagaq una takuuk: www.jumla.dk/attaveqaat
- Ingerlatsinermut teknikerit, sanaartornermik ingerlataqartut sanasullu Bygge-, Anlægs-, og træka^artellet-imi (BAT) kattuffeqlartut Kattuffiat

pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk:
www.batkartellet.dk

- Nakorsat Grønlands lægekredsforeningimik kattuffeqarput kigutilerisullu Dansk Tandlægefeforeningimi kattuffeqarlutik. Sukumiinerusumik paasisaqarnerorusukkuit nittartakkat uku takukkit: www.lkf.gl aamma www.tandlaegeforeningen.dk

Inuit, Danmarkimiit sulisussarsiarineqartut, Danmarkimiluunniit ilinniarsimasut, nalinginnaasumik qallunaat sulinermik inuussutissarsiuteqartut kattuffiini ilaasortaaffeqartarpot.

Tjenestemandinik isumaqatigiinniussisarneq qitiusumik kattuffinnit sisamanit isumagineqartarpoq:

- Kalaallit Nunaanni ilinniartitsisut kattuffiat Illinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat (IMAK). IMAK pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.imak.gl
- Tjenestemandit kattuffiat Atorfillit Kattuffiat (AK). AK pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.ak.gl
- Kalaallit Nuna nni ilinniagartuut Kattuffiat ASG. ASG pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.asg.gl
- Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaq Pillugu Kattuffit (PPK). PPK pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.pk.gl

Sulisitsisunut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussani, kommunini naalagaaffimmilu pisortat sulisitsisui malunnaateqarnersaapput. Pisortat sulisitsisutut soqutigisaat siunnersueqatigiinnermi isumaqatigiissutit aqqutigalugit ataqatigiissinneqarput.

Suliffeqarnermi namminersortuni sulisitsisut kattuffii arlaqarput: Annersaat tassaavoq Grønlands Arbejdsgiverforening (GA). GA pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.ga.gl

- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Kattuffiat, ILIK 1. januar 2009 aallarnerfigalugu GA-mut kattunneqarpoq. ILIK pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.ga.gl
- Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), angallatillit, umiatsiaararsorlutik aalisarsut piniartullu kattuffigaat. KNAPK pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.knapk.gl
- NUSUKA, Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat. NUSUKA pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: <http://nusuka.com>

Suliffeqarneq aamma suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat pillugit naatsumik nassuaat

Suliffeqarneq aamma suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat pillugit naatsumik nassuaat

Naatsorsueqqissaartarfiup suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissiarisartagai marlunnut immikkoortinnejarsinnaapput: Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissat aamma suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat ukiumut ataasiarlutik tamarmik immikkut saqqummertarput. Paasissutissat taakku marluk tunngavigalugit sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqartarput, ukiumut ataasiarluni sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat saqqummersinnaaqartarput, nalinginnaasumik suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarnerannut ilanngutiinnarlugit saqqummersinneqartarlutik. Nunani tamalaani ILO-mik, sulisartunut aaqqissuussisimaneq malillugu paasissutissat pineqartut suliarineqartarput, taamaattumillu nunani tamalaani paasissutissanut piumasaqaatinut sanilliunneqarsinnaapput.

Suliffissaaleqisut amerlassusaat malinnaaviginiarlugu qaammatit tamaasa Naatsorsueqqissaartarfik suliffissarsiortutut nalunaarsukkanik saqqummiisarpoq, suliffissarsiortutut nalunaarsukkat tassaapput inuit kommunit suliffissarsiuussisarfinnut suliffissarsiortutik nalunaarsimasut. Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat suliffissaaleqisunut sanilliunneqarsinnaannngillat, taamaattumillu suliffissaaleqisut amerlassusaannut missingersuutaannartut atorneqarsinnaalluni.

Sulineq

Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissanut naatsunnguamik nassuaat Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissat marlunnut immikkoortinnejarsinnaapput. Suliffeqarfiit sulinerit pillugit allattuiffiat tunngavigalugu paasissutissat siulliit suliarineqartarput, taakkunani apequtaatinneqanngilaq sulisup sumi inunngorsimasuunnera, taamaattumillu sulisut tamarmik allattornikuusarlutik. Inuit sulisinnaasut allattorsimaffiat tunngavigalugu paasissutissat aappaat suliarineqartarput, paasissutissani taakkunani tamaallaat najugaqvissut ilanngunneqartarput. najugaqvissut tassaapput ukioq naatsorsuiffiusoq naallugu Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut. Allaaserisanit tulliuttuni paasissutissat pineqartut immikkoortillugit allaaserineqassapput.

Sulinerit pillugit paasissutissialornermi sulisinnaasut pillugit paasissutissanik tamakkiisunik immikkuutitaarlugit misissuiffigineqanngitsunik peqarnissaq siunertat pingarnersaraat. Paasissutissanut sulisitsisut taakkulu suliaqarfii tunngaviupput, paasissutissani taamaallaat sulisorineqartut amerlassusaasa naatsorsornerat pineqarput.

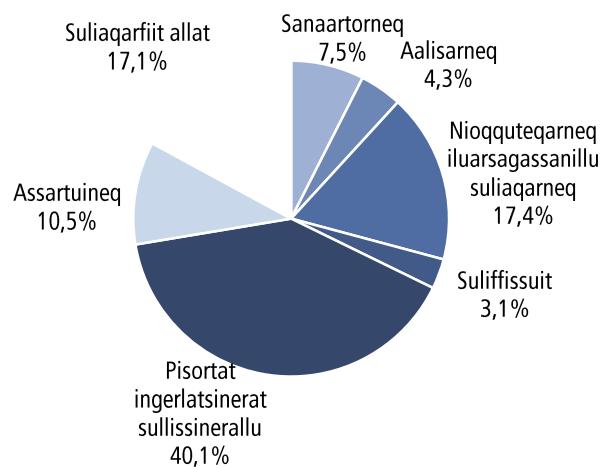
Kalaallit Nunaanni tunngaveqarluni suliffeqarneq pillugu paasissutissiat sulisitsisut, sumiineri paasissutissallu allat tunngavigalugit suliaapput. Paasissutissani taakkunani suliffeqarnermut paasissutissat itisilerlugit saqqummiunneqarput, inuit ukioqqortussusiinnut, suaassusiinut, sumi nunaqarnerannut, kommuninut illoqarfinnullu sorlernut attaveqarnerannut paasissutissanik ilaqlutik.

Suliffeqarneq ataatsimut isigalugu

Suliffeqarneq ataatsimut isigalugu

2011-mi suliaqarfinnut pingaarnernut arfineq marlunnut immikkoortinnejarsimasut Titartakkami 1-mi takuneqarsinnaavoq. "Pisortat sullissinerat aamma allaffissornikkut ingerlataat" 40 procentit angullugit annertutigalutik suliaqarfinni anginerpaajupput. "Pisortat sullissinerat aamma allaffissornikkut ingerlataannut" uku ilaapput; qitiusumik allaffeqarfiit, kommunit allaffii, peqqinnissaqarfiit, atuarfeqarneq ilinniarfeqarnerlu kiisalu politiit, eqqartuussiveqarneq, pisortallu suliffeqarfiutaat mikinerusut.

Titartagaq 1. 2011-mi suliffeqarneq suliaqarfinnut immikkoortiterlugit

Najooqputaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBV1>

Titartagaq 1 inuit titartakkami suliaqarfinnut agguataarsimanerat malillugu suliaavoq. Titartakkap kisitsisitai Takussutissiami 1-mi takuneqarsinnaapput, tassani aamma takutinnejarpuit inuit saniatigooralugu suligaanngamik suliaqarfiit sorliit suliffigisarneraat. Qaammammi pineqartumi aningaasarsiffigineqarnerpaajusoq suliffittut nalunaarutigineqartarpoq, aningaasarsiakinnerulluni suliffigisimasaq saniatigooralugu suliffittut nalunaarutigineqartarluni. Inuit ikittuonnaat (tassa sulisut katillugit 6 procentii) taamaallaat saniatigut suliffeqarput, saniatigut sulinermi aningaasat akileraartareernermermi isertitat tamarmiusut 2 procentianit appasinnerusartut Takussutissiami 1-mi takuneqarsinnaapput.

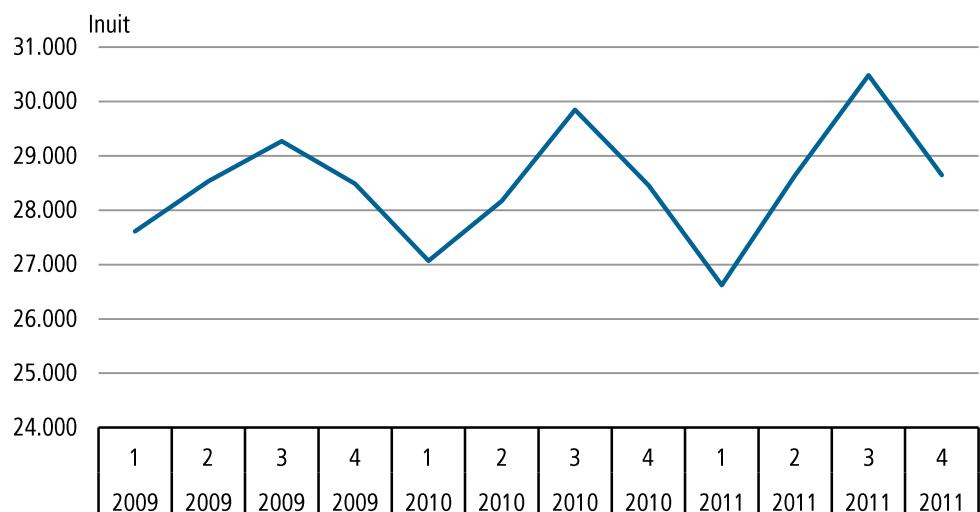
Takussutissiaq 1. 2011-mi suliffiit aamma saniatigooralugu suliffiit

	Suliffiit	Saniatigut suliffiit	
	Qaammammut inuit amerlas- susaat agguu- qatigiissillugu	Aningaasarsiat katillugit (mio. kr.)	Qaammammut agguaqatigiis- sillugu inuit katillugit (mio. amerlassusaat kr.)
Katillugit	28.599	8.748	1.831
Sanaartorneq	2.139	738	114
Aalisarneq	1.238	544	143
Nioqquteqarneq iluarsagassanillu suliaqarneq	4.965	1.152	397
Suliffissuit	878	293	68
Pisortaqarfii ingerlatsinerat sullissinerallu	11.480	3.342	402
Assartuineq	3.013	1.054	207
Suliaqarfii allat	4.888	1.625	499
			31

Najoqputaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBV1>

Sulinerit ukiullu ingerlaerner immnnut ataqatigiilluartut Titartakkami 2-mi takuneqarsinnaavoq, kvartalit pingajuanni sulisut amerlanerpaajusimapput akerlianillu kvartalimi siullermi ikinnerpaajusimallutik. Piffissani aaliangersimasuni sulinerit nikerartarnerat ukiuni kingullerni pingasuni annertuseriarsimavoq, tassa kvartalit pingajuanni sulinerit amerliartuinnarsimapput akerlianillu kvartalimi siullermi sulinerit ikilillutik.

Titartagaq 2. kvartalikkaarlugit qaammammut sulisut amerlassusaat agguaqatigiissillugit

Najoqputaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBV3>

Sulisitsitut 1.539-it sivikinnerpaamik qaammammi ataatsimi sulisoqarsimasut ukiup ingerlanerani Takussutissiami 2-mi takutinneqarpooq. Kisianni qaammammut agguaqatigiissillugu sulisitsisut taamaallaat 1.156-iusimapput, tamatuma takutippaa sulisitsisut ilaat as. aalisartut, ukiup ingerlanerani piffissap ilaannaa suliaqarsimasut. Kisitsisit ersersippaat suliffeqarfii sulisullit nikerarnerat.

Takussutissiaq 2. 2011-mi suliffeqarfiit aningaaarsisitsisartut amerlassusaat

	Suliffeqarfiit agguaqagitiissillugu qaammammut amerlassusaat	Ukiup ingerlanerani suliffeqarfiit amerlassusaat
Katillugit	1.156	1.539
Sanaartorneq	183	208
Aalisarneq	164	259
Nioqquteqarneq iluarsagassanillu suliaqarneq	185	215
Suliffissuit	35	45
Pisortaqarfiit ingerlatsinerat sullissinerallu	18	21
Assartuineq	129	174
Suliaqarfiit allat	443	617

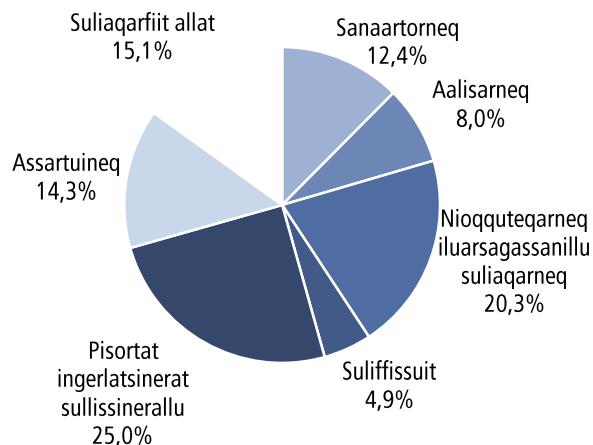
Najoqquaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBV1>

Innuttaasut Kalaallit Nunaanni najugaqavissut sulisarnerat

Innuttaasut Kalaallit Nunaanni najugaqavissut sulisarnerat

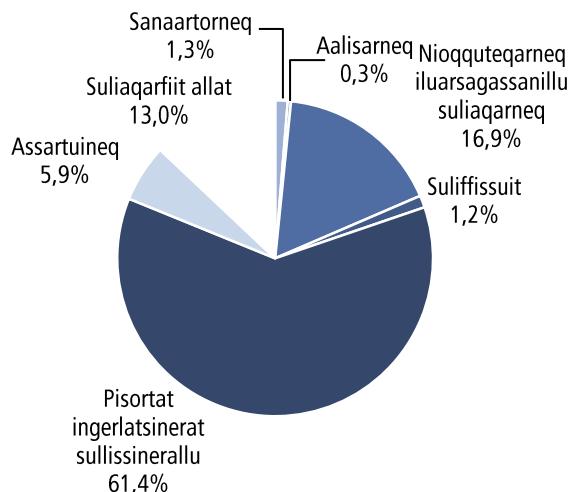
2011-mi suliaqarfiit arnanut angutinullu immikkoortillugit Titartakkani 1-mi 2-milu takutinneqarput, arnat angutillu pineqartut najugaqavissuupput. Arnat angutillu suliaqarfinnut assigiinngitsunut immikkoortitersimanerat titartakkani ersarisorujussuarmik takuneqarsinnaavoq. Arnat 60 procentii sinnerlugit pisortat suliffeqarfiini suliffeqarput angutit taamaallaat 25 procentii pisortat suliffeqarfiini suliffeqartut. Suliffeqarfinni allani sulisartut angutit amerlanerussuteqarput, aalisarnermik aamma sanaartornermik suliaqartut angutit arnanut sanilliullugit amerlanerujussuupput, taakkunani arnat sulisartut ikittuararsuummata.

Titartagaq 1. 2011-mi angutit sulinerat suliaqarfinnut immikkoortillugit

Najoqquaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBFB1>

Titartagaq 2. 2011-mi arnat sulinerat suliaqarfinnut immikkoortillugit

Najoqquaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBFB1>

Kalaallit Nunaanni angutit arnanit amerlanerupput tamannalu pissutaalluni angutit amerlanerusut sulisarput, Takussutissiaq 1-mi tamanna ersersinneqarpoq. 30-niit 60-nut ukiullit akornanni arnat angutillu sulisartut amerlaqatigiinnangajapput. 20-niit 30-nut ukiullit akornanni aamma 60-ileereersimasut akornanni sulisartut angutit amerlanerussuteqangaatsiarput. Illoqarfinni nunaqarfinnilu sulisartut immikkoortillugit takuneqarsinnaavoq illoqarfinni sulisartut nunaqarfimmunut sanilliullugit amerlanerusut.

Illoqarfimmiut 15-it sinnerlugit ukiullit agguaqatigiissillugu 58 procentii sulisarput nunaqarfimmiut 15-it sinnerlugit ukiullit 51 procentii sulisartut. Agguaqatigiissillugu angutit arnanit qaammammut aningaasarsiaqarnerungaatiarnerat Takussutissiami takuneqarsinnaavoq, illoqarfimmiut nunaqarfimmunut sanilliullugit qaammammut aningaasarsiaqqortunerungaatsiarnerat aamma takuneqarsinnaavoq.

Angutit agguaqatigiissillugu qaammammut 7.000 kr.-nik arnanit aningaasarsiaqarnerusimapput, illoqarfimmiut agguaqatigiissillugu qaammammut 5.000 kr.-nik nunaqarfimmunit aningaasarsiaqarnerusimapput. Naatsorsuinerli taamak ittoq isertitanik paassisutissiornermi iluamik atorneqarsinnaanngilaq, piffissaq suliffiusoq, suliat ilinniarsimanerlu tunuliaqataralugit misissorneqarsimannngimmata.

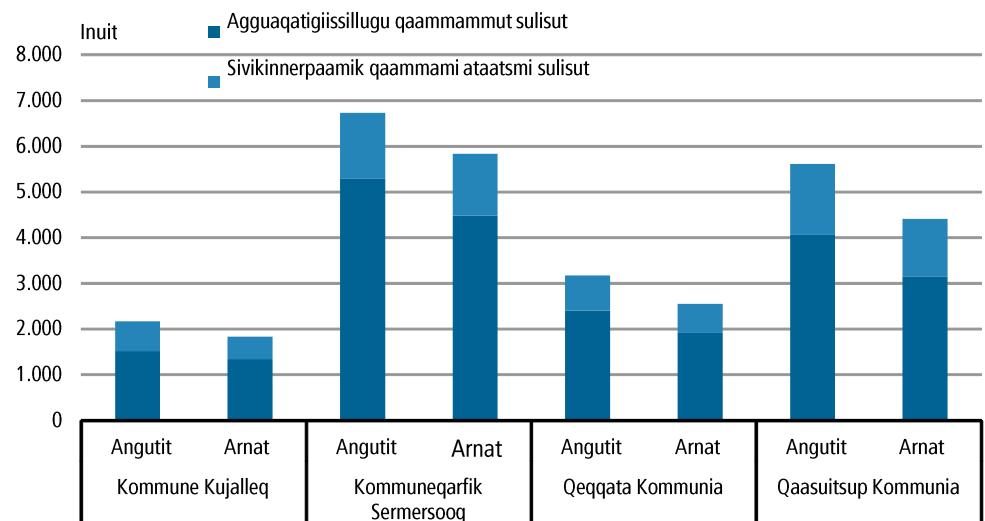
Takussutissiaq 1. 2011-mi arnat angutillu illoqarfinni nunaqarfinnilu suliffii aningaasarsiaallu

	Sulisut qaammatit tamaasa agguaqatigiissillugu amerlassuserisartagaat			Suliaqarfinni qaammatit agguaqatigiissillugit aningaasarsiat		
	Tamarmik	Iolloqarfinni	Nunaqarfinni allanilu	Katillugit	Iolloqarfinni	Nunaqarfinni allanilu
Katillugit	24.320	21.124	3.196	24.075	24.722	19.797
Angutit	13.387	11.427	1.960	27.106	27.937	22.257
Arnat	10.933	9.697	1.236	20.363	20.932	15.898

Najoqquaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBFB2>

Arnat angutillu kommunini 2011-mi sulisimanerat Titartagaq 3-mi takuneqarsinnaavoq. Titartakkami takutinneqarput agguaqatigiissillugu qaammammut sulisimanerit (tungujortoq taartumik takutinneqarpoq) aamma ukiumut inuit sulisimasut amerlassusaat (tungujortoq qaamasumik takutinneqarpoq). Tungujortumik qaamasumik qalipaatillit sulisinnaasutut suliffeqanngikkallartutut paasineqarsinnaapput. Sulisinnaasut amerlangaatsiarput tassa ukiumut sulisimasut 25 procenterimassuk kommunit tamarmik taamatut inissismapput aamma sulisinnaasuni arnani angutinilu.

Titartagaq 3. 2011-mi arnat angutillu kommunini sulinerat

Najooqtaaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBFB3>

Innuttaasut Kalaallit Nunaanni nunaqavissut immikkoortortaqarfinnut kiisalu illoqarfinni nunaqarfinnilu sulinerit Takussutissimi 2-mi takuneqarsinnaapput. Sumiiffiit ataasiakkaat eqqaassanngikkaani nalinginnaavoq inuit amerlanerusut najuaqarfingisaanni sulinerit amerlanerusarnerat.

Takussutissiaq 2. Immikkoortortaqarfinni sulisut agguaqatigiissillugu amerlassusaat qaammammut

	Tamak-kerlutik	Illoqarfifit	Nunaqarfifit allalu
Nuna tamakkerlugu (immikkoortortaqarfifit avataaniittut ilanngullugit)	24.320	21.124	3.196
Nanortalik	670	486	184
Qaqortoq	1.448	1.387	61
Narsaq	749	597	152
Ivittuut	14	5	9
Paamiut	650	596	54
Nuuk	8.048	7.918	130
Maniitsoq	1.469	1.188	282
Sisimiut	2.859	2.483	375
Kangaatsiaq	385	185	200
Aasiaat	1.362	1.299	63
Qasigiannguit	597	561	36
Ilulissat	2.235	2.049	186

Qeqertarsuaq	349	333	15
Uummannaq	1.011	576	435
Upernivik	1.039	454	585
Qaanaaq	246	198	48
Tasiilaq	919	669	250
Illoqortoormiut	148	142	5

Najoqputaq: Kisitsaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBFB6>

Suliffissaaleqineq

Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissanut nassuaateqarneq naatsunnguaq

Kommunit qaammammut ataasiarlutik suliffissarsiortutut nalunaarsimasunik nalunaarsuisarnerat aamma Naatsorsueqqissaartarfip sulinernik allattuiffia tunngavigalugit suliffissaaleqisut pillugit kisitsisitigut paasissutissiortoqartarpooq. Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissat assigalugit nunani tamalaani ILO-mik, tassa sulisartunut aaqqissuussisimanermi nassuaatigineqartut malillugit suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat suliarineqartarput. ILO-mik tunngaveqarluni suliarinerup kinguerivaa paasissutissat nunani allani kisitsisinut sanillunneqarsinnaalerterat. ILO-mi suliffissaaleqisup nalunaarsuinermi suliffeqarsimannnginnissaa piumasaqaatigineqartut pingarnerit ilagivaat. Suliffissaaleqisut qaammammi nalunaarsuiffiusumi suliffeqarsimasutut nalunaarsukkanut ilanngunneqarneq ajorput. Suliffissaaleqineq pillugu paasissutissani taamaallaat inuit najugaqvavissut paasissutissanut ilanngunneqartarput.

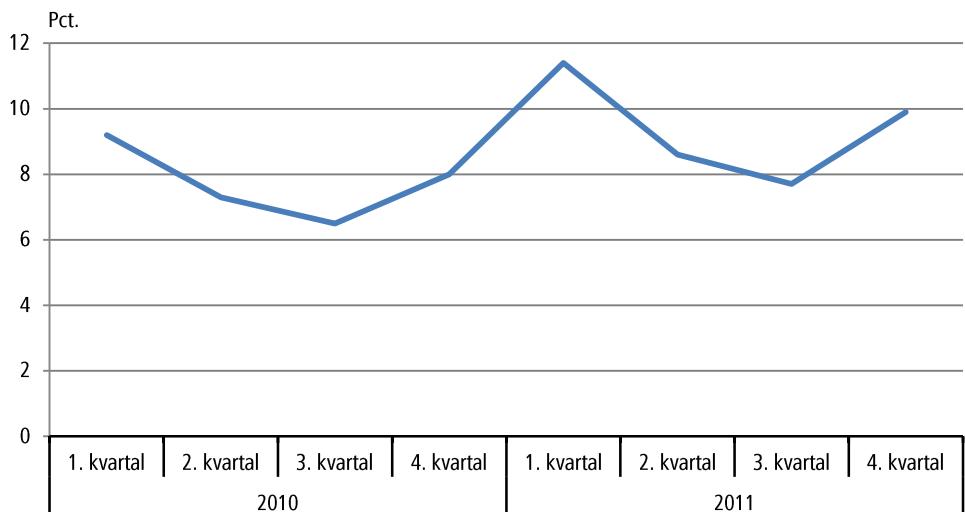
Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmit ukiumut ataasiarlutik saqqummersinneqartarput, taakku saniatigut qaammatit tamaasa suliffissarsiortutut nalunaarsukkat saqqummersinneqartarput. Saqqummersitat taakku suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissatut isigineqassangillat tassa suliffissaaleqisut piffissami tassanerpiaq qanoq inissisimanerannik taamallaat takutitsisuuusarmata, naatsorsuutini suliffeqannginnermut piumasaqaataasut tunuliaqutarineqarneq ajorput. Allaasarisan tulliuttuni ukiumut suliffissaaleqinermik kisitsisitigut nalunaarusiaq taamaallaat sammineqarpoq.

Najugaqvavissut akornanni suliffissaaleqineq

Najugaqvavissut akornanni suliffissaaleqineq

Titartagaq 1-mi suliffissaaleqinermut piffissaq apeqquataasartoq takuneqarsinnaavoq, ukiukkut suliffissaaleqisut amerlanerusarput aasamilu ikinnerusarlutik. Selineq pillugu kisitsisit killormoortut takutippaat, tassa ukiup ingerlanerani sulisut nikerannginnerusaramik.

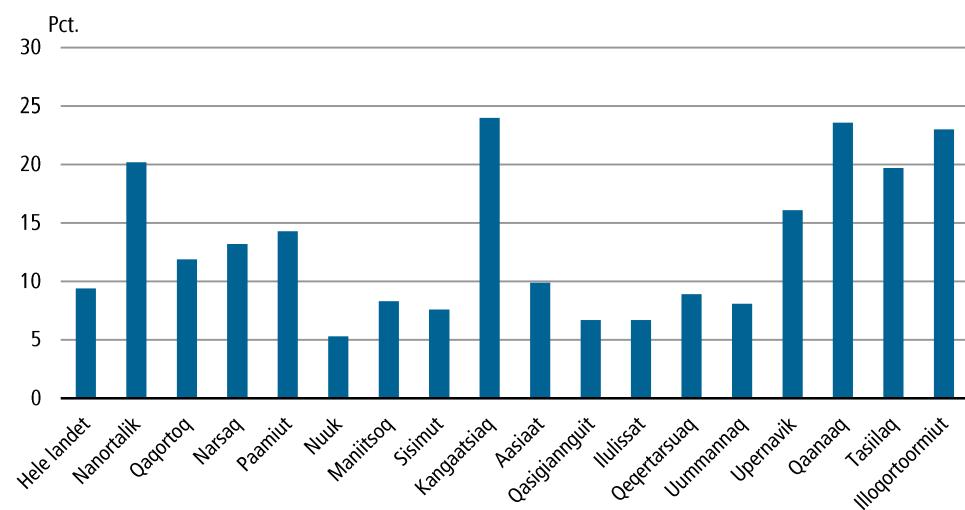
Titartagaq 1. Suliffissaaleqisut agguaqatigiissillugu qaammammut amerlassusaat kvartalinut immikkoortiterlugit

Najooqtaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Nunap immikkoortortaqarfiini suliffissaaleqisut amerlassusaasa assigiinngisitaarnerujussuaq Titartakkami 2-mi takuneqarsinnaavoq. Nuummi suliffissaaleqisut ikinnerpaajupput, tassani innuttaasut 5 procentii suliffissaaleqisuullutik, Kangaatsiami, Qaanaami, Illoqqortoormiuni aamma Tasiilami suliffissaaleqisut amerlanerpaajupput, taakkunani suliffissaaleisut innuttaasut 20 procentit missaanit aallartimmata. 2011-mi qaammammut agguaqatigiissillugu nuna tamakkerlugu innuttaasut 9,4 procentii suliffissaaleqisuusimapput.

Titartagaq 2. 2011-mi nunap immikkoortortaqarfiini qaammammut agguaqatigiissillugu suliffissaaleqisut amerlassussat

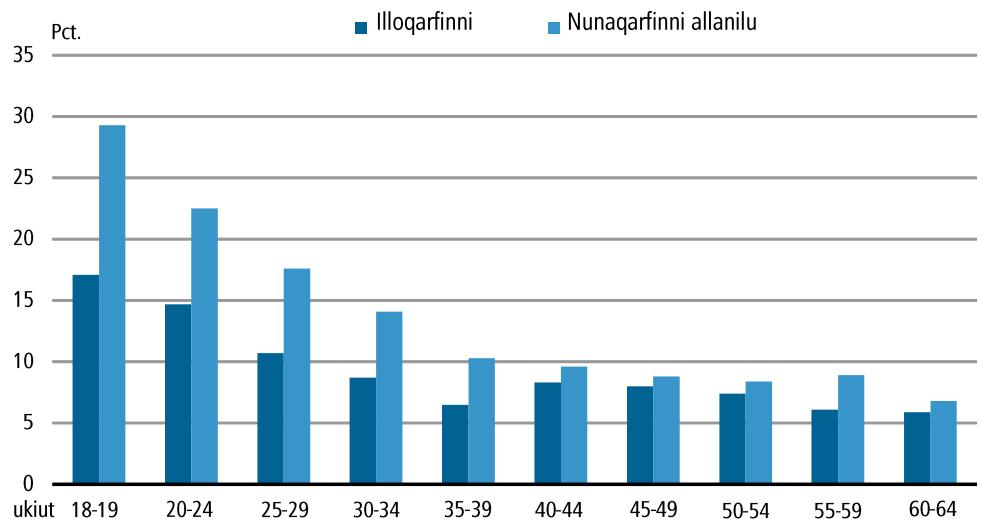

Najooqtaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Titartakkami 3-mi iniusuttut nunaqarfinni suliffissaaleqisut ukioqqortunerusunut sanilliullugu amerlanerusut takuneqarsinnaavoq. Illoqarfinni 18-19-nillu ukiulit akornanni 17,1 procentit suliffissaaleqisuupput nunaqarfinni taamatut ukiullit 29,3 procentii suliffissaaleqisut, illoqarfinni nunaqarfinnilu suliffissaaleqisut ukioqqortusiartillutik 35-it missaanik ukiullit tikillugit ikiliartorput. Titartakkami aamma takuneqarsinnaavoq

nunaqarfinni suliffissaaleqisut illoqarfinni suliffissaaleqisut ukiui apeqqutaannatik suliffissaaleqisunit amerlanerusut.

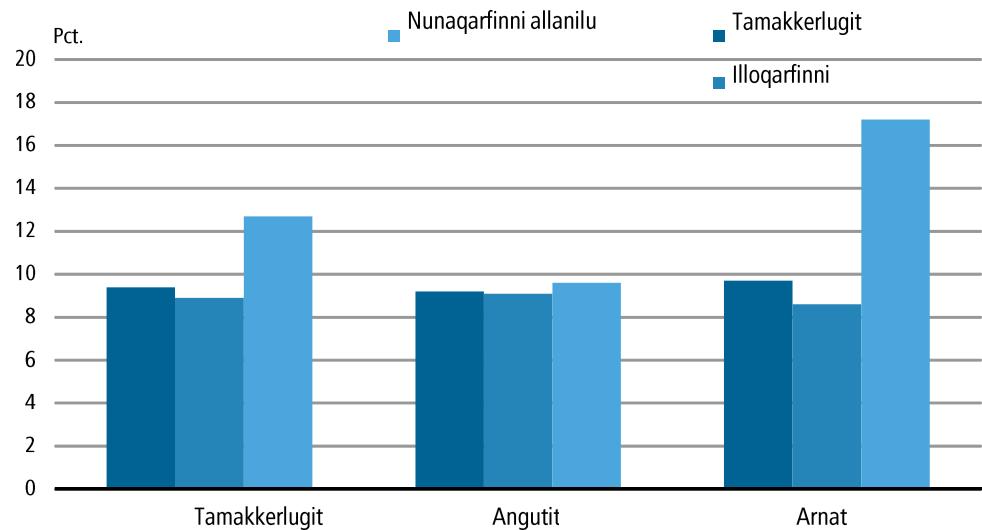
Titartagaq 3. 2011-mi illoqarfinni nunaqarfinnilu qaammammut agguaqatigiissillugu suliffissaaleqisut amerlassussaat

Najoqquaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Titartakkami 4-mi nunami tamarmi arnat suliffissaqanngitsut angutinit amerlanerulaartut takuneqarsinnaavoq. Arnat armerlanerusut suliffissaaleqinerannut pissutaavoq nunaqarfinni arnat suliffissaaleqisut amerlanerunerat illoqarfinni arnanut suliffissaaleqisunut sanilliullugit. Angutit akornanni illoqarfinni nunaqarfinnilu suliffissaaleqisut naligiippajaaginnarput. Illoqarfinni arnat suliffissaaleqisut angutinut saniullilullugit ikinnerupput.

Titartagaq 4. 2011-mi illoqarfinni nunaqarfinnilu arnat angutillu suliffissaaleqisut

Najoqquaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Sulisinnaasut

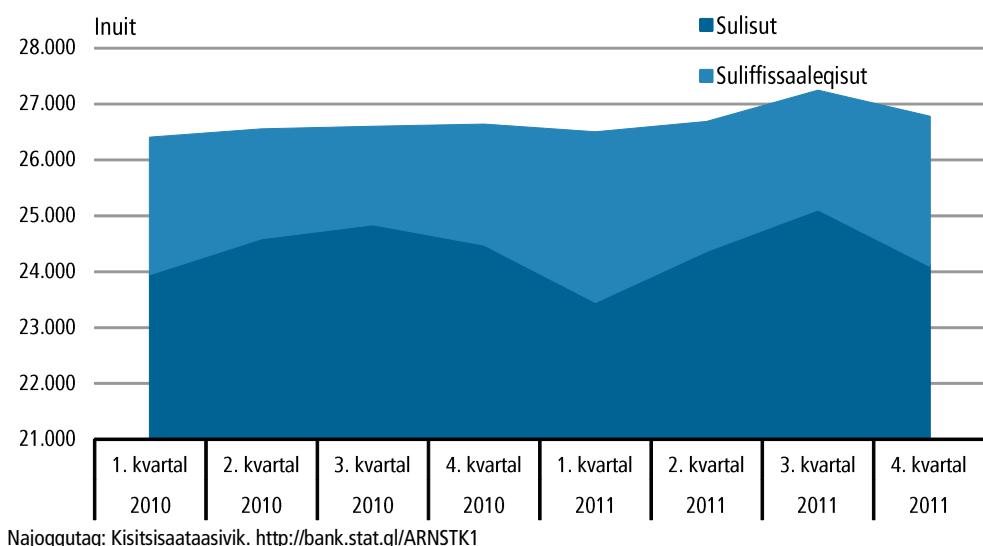
Sulisinnaasut

Sulisut aamma suliffissaaleqisut ataatsimoortillugit tassaapput suliffeqarfinni sulisinnaasut. Sulinerit pillugit kisitsisitigut paassisutissat aamma suliffissaaleqisut pillugit kisitsisitigut paassisutissat tunngavigalugit sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paassisutissat suliarineqartarput. Sulinerit pillugit kisitsisitigut paassisutissani kisitsisit aamma suliffissaaleqineq pillugu paassisutissani kisitsisit ataatsimoortinnejartarput. Suliffissaaleqineq pillugu paassisutissani naatsorsuinerit malillugit tassa taamaallaat inuit 18-it 64-illu akornanni ukiullit najugaqavissut sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paassisutissani naatsorsuinermut ilanngunneqartarput.

Sulisut imaluunniit suliffissaaleqisut 18-it inorlugit ukiullit aamma 64-it sinnerlugit, imaluunnit ukiumi nalunaarsuiffiusumi ukioq ilivitsuunngitsoq nunatsinni najugaqarsimasut sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paassisutissanut ilanngunneqanngillat.

Sulinerit suliffissaaleqisullu suliaqarfinni assigiinngitsuni inissisimanerat Titartagaq 1-mi takuneqarsinnaavoq. Titartakkami kisitsisit qummoortut tassaapput inuit amerlassusaat 21.000-nit aallartittut, qalipaatit nikerarnerisa sulinerit suliffissaaleqisullu ningassutaat ersersingilaa. Sulisut piffissani aaliangersimasuni sulisut aaliangersimakannertaraluartut nikerarpallaannginnerat titartakkami aamma takuneqarsinnaavoq.

Titartagaq 1. Sulisinnaasut sulisunut suliffissaaleqisunullu immikkoortillugit

Takussutissiami 1-mi innuttaasut najugaqavissut sulisut suliffissaaleqisullu qanoq inissisimanerat takuneqarsinnaavoq. Iniuusuttut ilinniartut saniatigut suliffeqanngitsut suliffeqanngitsutut nalunaarsimanerat aamma erminermut tunngatillugu sulinngiffeqarnerit taakkununnga ilanngunneqartarnerat nalunaarsuinermi iniuusuttut amerlasuut suliffeqannginnerannik pissutaaqataavoq. Aammattaaq maluginiaqquneqarpoq ukioqqortunerusut amerlasuut sulisinnaasunut ilanngunneqanngitsut. Sulisut 35-it 39-illu akornanni ukiullit amerlanerpaajupput, taamatut ukiullit 83 procentii

sulisarput imaluunniit suliffissaaleqisutut nalunaarsimasuupput. 2011-mi nunaqavissut sulisartut 18-nit 64-nut ukiullit qaammammut 75 procentii sulisinnaasuupput.

Takussutissiaq 1. 2011-mi sulisinnaasut aamma nunaqavissut

	Qaammammut sulisinnaasut agguaqtigiissillugu amerlassusaat	Qaammammut sulisinnaanngitsut agguaqtigissillugu amerlassusaat	Nunaqavissut tamakkerlugit
Katillugit (18-64-nik ukiullit)	26.791	9.527	36.318
18-19-nik ukiullit	883	942	1.825
20-24-nik ukiullit	2.857	1.604	4.461
25-29-nik ukiullit	2.750	1.088	3.838
30-34-nik ukiullit	2.756	744	3.500
35-39- nik ukiullit	2.539	519	3.058
40-44-nik ukiullit	3.473	785	4.258
45-49-nik ukiullit	4.285	1.053	5.338
50-54-nik ukiullit	3.452	1.023	4.475
55-59-nik ukiullit	2.355	915	3.270
60-64-nik ukiullit	1.439	856	2.295

Najoqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Piginnaanngorsaqqinneq

Piginnaanngorsaqqinneq

Inuit nalinginnaasunik atugassaqartitaallutik sulisinnaanngitsut imaluunniit ilinniagaqarsinnaanngitsut piginnaanngorsaqqinnissaat siunertaralugu ikiorserneqarnissamik neqeroorutaavoq. Inuit pineqartut tassaapput peqqissutsimikkut isumaginninnikkulluunniit peqquteqartumik sulisinnaanermikkut killeqalersimasut.

Piareersarfii

Illoqarfinni tamani Piareersarfeqarpoq siunnersuisarfiusunik aamma atuagarsornermik qaffassaaffiusunik.

Inuit, piginnaasariaqakkanik amigaateqarneq pissutaalluni inuussutissarsiutinik ilinniartitaanermut isersinnaanngitsut Piareersarfinni karakterinik qaffarsaanissaminnik periarfissaqarput.

Piginnaanngorsaqqinneq aamma Piareersarfiiit pillugit paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.sullissivik.gl

Sulinermi ajoqusernerit aamma sullivinni pissutsit

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit danskit naalagaaffiata oqaasissaqarfingaa, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik sullivinni avatangiisink tunngasunut oqartussaavoq.

Lovbekendtgørelse nr. 1048 af 25. oktober 2005-meersoq tunngavigalugu
Kalaallit Nunaat nammineq sullivinni avatangiisinut inatsiseqarpoq. Sullivinni avatangiisinut inatsit nunami sulinermut, killeqartumillu timmisartuussinermut, imarsiornermut aamma aalisarnermut tunngavoq. Sullivinnik nakkutilliisoqarfip siunertaraa Kalaallit Nunaanni toqqisisimasumik peqqinnartumillu sullivinni avatangiiseqarnissamut peqataanissaq, makkunannga iliuuseqarnikkut:

- Suliffeqarfinnik pimoorussilluni nakkutilliineq
- Anguniagaqarluni iluarsiinerit
- Paasissutissiineq

Kalaallit Nunaanni Suliffigissaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit

Kalaallit Nunaanni Suliffigissaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit siunertaraat sullivinni pissutsit isumannaatsuunissaannik peqqinnartuunissaannillu ilisimalluagassanik siammerterineq aammalu suliffeqarnermi illuatungerit anguniakkamut sunniuteqaqataanissaat. 2011-mi taaguut "Suliffigissaasut" allanngorpoq ima "Suliffigissaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit", taaguut ataatsimiitaliap atuuffiinut qallunaatullu taaguutaanut nassuaasunngortillugu.

Sullivimmi pissutsit pillugit ilinniartitaaneq

Sullivimmi pissutsit pillugit ilinniartitaanerit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit aaqqissuunneqartarpuit, ilinniartitaaneq pineqartoq Inatsisitigut piumasaqaatigineqarpoq. Sullivimmi pissutsit pillugit ilinniarnermut 37 tiimit atorneqartarpuit.

Suliffeqarfinnut qulinik sinnerlugilluunniit sulisulinnut sillimaniarnermut sinniisoqarnissaa piumasaqaataavoq, sinniisut Sullivimmi pissutsit pillugit ilinniarsimasusussaapput. Sulliviit sulisullit, tassani sulisut amerlassusaat apeqqutaatinagu, naliliinissaat januar 2009 aallarnerfigalugu piumasaqaataalerpoq, Sullivinni pissutsit pillugit ilinniartitaanermi naliliinissamut sakkussanik pissarsisoqartapoq.

Takussutissiaq 1. Sulinermi avatangiisit pillugit pikkorissartitsinerit ingerlanneqarsimasut

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Pikkorissartitsinerit								
katillugit	16	18	15	20	18	17	18	19
Pikkorissartitsinerit kalaallisut ingerlanneqartut	10	10	9	12	11	9	7	7
Pikkorissartitsinerit qallunaatut ingerlanneqartut	6	8	6	8	7	8	11	12
Pikkorissartut katillugit	220	272	195	314	259	270	246	301
Pikkorissartitsinerit kalaallisut ingerlanneqartut	152	150	123	206	166	154	109	198
Pikkorissartitsinerit qallunaatut ingerlanneqartut	68	122	72	108	93	116	137	103

Najoqputaq: Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik

Sulitilluni ajutoornerit

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut taamaallaat nunami ajoqusernerit nalunaarutigineqartussaapput. Imarsiornermi, aalisarnermi, silaannakkut angallassinermi qillerinernilu ajoqusertoqartillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut pineqartut nalunaartussaatitaanngillat.

Sulitilluni ajoquserneq pillugu malittarisassat *Arbejdsminderiets bekendtgørelse nr. 401 af 24. juni 1986-imeersumi takuneqarsinnaapput*. Sulitilluni ajutoornerit sulisillunilu elektroniskimik tunngaveqartumik ajoquusersimanermik nalunaarutiginninnissaq 2009-p aallartinneraniilli periarfissanngorpoq nittartagaq www.anmeld.gl aqqutigalugu.

Takussutissiaq 2. Kalaallit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut sulilluni ajutoornerit nalunaarutigineqartut ajuquusernerup suuneranut agguataarlugit

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Katillugit	185	216	245	258	299	334	343	297	287	350	458
Toqusut	3	2	2	-	2	4	0	2	0	1	1
Avataajarnerit	3	1	1	1	1	5	4	3	1	5	4
Saarnginuit napinerit	29	24	22	36	32	31	35	28	29	44	47
Pilluttoornerit il.il.	39	60	63	69	89	111	123	87	58	68	107
Ikilernerit	53	49	60	46	66	75	79	63	52	55	88
Uunerit	9	8	-	5	6	9	5	3	2	3	8
Ilukkut ajutoornerit	12	18	36	42	51	41	55	41	25	51	76
Seersitsinerit	1	2	2	3	3	7	4	4	7	4	5
Toqunartunik najuussinerit	-	-	5	1	2	0	10	4	0	41	1
Paassisutissiinngitsut / allat	36	52	54	55	47	51	28	62	113	78	121

Najoqputaq: Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik

Nittartakkat takuneqarsinnaasut:

paasisaqnarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.at.gl

Sulisilluni Ajoquusersinnaanermut Isumaannaariffik pillugu Sullissivik nittartakkani ukunani sukumiinerusumik takuuk: www.nanoq.gl

Periuseq

Suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissat

Suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissat

Naatsorsueqqissaartarfíup saqqummersittagai tamarmik nunani tamalaani ILO-mi nassuaassutigineqartunik malittarisassanillu tunngaveqarluni suliaapput, paasissutissat pineqartut tassaapput; sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissat, suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat aamma sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat. Kisitsisitigut paasissutisseeriaatsit ILO-mi ataqtigiissillugit assigiimmillu tunngavilerlugit suliarineqartarput taamaalillunilu suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissat ataqtigiissumik suliaallutik.

Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissat

Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissani najoqqutat

Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissanut suliffeqarfíit

Akileraartarnermut Pisortaqaqrifimmut qaammammut nalunaarutigisartagaat aamma qaammammut erseqqissaassutigisartagaat sukumiisut tunngaviunerpajupput. Qaammammut nassuaatini sukumiisuni nalunaartigineqartarput suliffeqarfíit ataasiakkaarlutik qaammammut aningaasarsissutigitittagaat, soorlu makk; akileraarutit aamma sulisoqarnermut akitsuutit. Aningaasarsiat akileraarutillu suliffeqarfínnit sulisunut ataasiakkaanut qaammammut erseqqissaanerni sukumiisuni immikkoortiterneqartarput. Qaammammut nassuaatit sukumiisut suliffeqarfínnut tunngasunik paasissutissanik imaqartut qaammammut erseqqissaanerit sukumiisut inunnut tunngasunik paasissutissanik imaqarput. Qaammammut nassuaat sukumiisoq aamma qaammammut erseqqissaat sukumiisoq imminnut qanittuararsuarnik paasissutissaqarput.

Qaammammut nassuaat sukumiisumi, sulisut aningaasarsiaasa annertussusaat suliffeqarfímmi aningaasarsianut atukkat annertoqatigisussavaat. Nalunaarsukkani amerlanerpaanni tamanna eqquuttarpoq, kisianni suliffeqarfíit ilaanni sulisut aningaasarsiaaat suliffeqarfíit aningaasarsianut atugaannit anginerusarput. Taamaattoqartillugu suliffeqarfíit aningaasarsianut atortagaasa ilaat (imaluunniit tamakkerlugit) sulisut aningaasarsiaanut sanilliunneqarsinnaaneq ajorput.

Suliffeqarfíit, pisortaqaqrifíit assigisaasalu Danmarkimeersut aningaasarsianit A-mik akileraarutip annertussusaa aamma A-mik akileraarutit annertussusaat Danmarkimi akileraartarnermut pisortanut eIndkomst aqqutigalugu nalunaarutigisartussavaat. Suliffeqarfíit pineqartut A-mik akileraarutaasa qaammatikkaartumik katinneri Naatsorsueqqissaartarfíup Akileraartarnermut pisortaqaqrifíup immikkoortortaqarfianit Danmarkimiittumit pisarpai, paasissutissat pineqartartut tassaapput qaammammut nassuaatit sukumiisut qaammammut erseqqissaanerit sukumiisut taakkununnga ilanngunneqarneq ajorput.

Sulisitsisut sulisullu suliaqarfinni sorlerni inissisimanerat paasiniarlugu Inuussutissarsiummik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffik (IIN) atorneqartarpoq. Selineq pillugu nalunaarsukkat IIN-imi suliaqarfifit immikkoortitersimaneri assigalugit immikkoortitigaapput, sulisitsisut IIN-i malillugu immikkoortitersimapput. Kisitsisaataasivimmi aamma ukiumoortumik sulinerit pillugit kisitsisigut paasissutissani suliaqarfinnut assigiinngitsunut marlunnut immikkoortinnejarsimapput. Nuna tamakkerlugu naatsorsuutini immikkoortiterineq malillugu siulleq immikkoortitigaavoq, tassani suliaqarfinnut assigiinngitsunut 30-nut immikkoortitsisoqarpoq, immikoortiterinerup aappaani suliaqarfifit arfineq marluk immikkoortiteriffigineqarlutik, tassani IIN malillugu immikkoortiterisoqanngilaq.

Najugaqavissut Naatsorsueqqissaartarfimmi innuttaasunik allattuiffik malillugu aaliangerneqartarput. Innuttaasuni allattuiffik atorlugu assersuutigalugu najugaqarfinnut, ukioqqortussutsinut aamma suaassutsinut paasissutissat, sulinermut ilanngunneqartarput.

Pisortaqarfinni sulinernut tunngatillugu kommunit isumaginninnermut tunniuttagaanut Naatsorsueqqissaartarfimmi nalunaarsuiffik najoqqutarilluarneqarpoq. Qaammammut sukumiisumik erseqqissaanerni kommunini sulinernit akiliutigineqarsimasut ersersinneqartarput akiliutigineqarsimasullu sulisimanermut attuummassuteqanngitsut soorlu utoqqalinersiat aamma suliffeqanngikkallarnermi ikorsiissutit nalunaarsuiffik atorlugu immikkoortinnejarsinnaapput.

Suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissani suliarineqarnerat aamma nalunaarsuinermi periutsit

Suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarnerat aamma nalunaarsuinermi periutsit
ILO-p naatsorsueqqissaarnermut allaffianit periutsit nassuaasiorneqarlutillu maleruagassiorneqarsimasut tunngaviginerullugit nalunaarsuisoqarpoq. Paasissutissat pigineqartut apeqqutaallutik nunani tamalaani periutsit malinneqartarput.

Selineq ILO-mit naatsumik ima nassuiarneqarpoq; piffissami naatsorsuiffiusumi sivikinnerpaamik akunnermik ataatsimik sulineq. Kisianni piffissaq naatsorsuiffiusoq erseqqissumik nassuiarneqanngilaq, piffissalli naatsuunissaa, tassa ullormik ataatsimik imaluunniit sapaatip akunneranik sivisissuseqarnissaa innersuussutigineqarpoq. Aammattaaq sulisinnaasut, nunami pineqartumi pissutsit tunngavigalugit, ukiukinnerpaaffeqarnissaat ILO-mit innersuussutigineqarpoq. Akerlianilli ukioqqortunerpaaffissamat tunngatillugu innersuussisoqartoqanngilaq.

Naatsorsueqqissaartarfimmi, qaammamoortumik aningaasarsiat pillugit nalunaarsuutini (akunnermut nalunaarsuutiniunngitsoq), najoqqutarineqartuni ILO-p nassuaatai naleqqutinngillat, taamaattumik

Kalaallit Nunaanni sulinermut tunngasunik nassuaatit naleqqussartariaqarsimapput. Kalaallit Nunaanni sulinermut tunngasunik nassuaasiornert ILO-mut sulinermut tunngasunik nassuaasiornermut sapinngisaq tamaat assingutinniarneqarsimapput.

Paasissutissani atorneqartuni piffissaq naatsorsuiffiusoq qaammat ataasiuvog, ILO-mit innersuussutigineqartumit takineruvoq tassa ILO-mit ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera ataaseq innersuussutigineqarmata. Piffissap naatsorsuiffiuup sivisunerunerata sunniinera annikillisinniarlugu, ILO-mit akunneq ataaseq sulinertut naatsorsuummut piumasaqaat sivitsorneqartariaqarsimavoq. Aammattaaq piffissaq isertitanut tunngaviusoq paasissutissanut ilaangimmat sulinermi piffissaq atorneqartoq isertitallu naatsorsornissaannut nassuaasiortoqartariaqarsimavoq.

Qaammatip ataatsip iluani minnerpaamik ulloq ataaseq sulisimagaanni sulisimasutut naatsorsuutigineqassaaq. Akunnerit arfineq pingasut, sapaatit akunneri tallimat ingerlaneranni qaammammi ullut suliffiusut 20-iuppata ullormut 0,4 tiimit piffissami naatsorsuiffiusumi suliffigisimasariassallutik, taamatullu sapaatit akunneri marluk pineqarpata akunnerit marluk suliffigisimasariassallutik. Naatsorsuinerit SIK-mi aningaasarsiat minnerpaartaat tunngavigineqarput, pineqartuni aningaasarsiakinnerpaat amerlanerunissaat naatsorsuutigineqarmat. Tunngavilersuutit malillugit Naatsorsueqqissaartarfiup sulisumut nassuaatai ukuupput:

- Ukiup naanerani inuk 15-nik ukioqalernikuusimassaaq
- Qaammammi pineqartumi inuk isertitaqluni sulisimassaaq imaluunniit suliffeqarnermut tunngasumik isertitaqluni "isertitai"
- SIK-ip Naalakkersuisullu isumaqtigisiuttaat atuuttoq malillugu ilinniarsimannngitsut aningaasarsiassaat mikinerpaaq akunnerit 8-it isertitsissutigisimassavaa minnerpaamik tiimimut aningaasarsiariqeqarsinaasut.

Paasissutissat nalunaarutini tunngavigineqartut allaffisornermi pilersinneqarsimapput, taamaattumik kisitsisitigut paasissutissiornermi amigaateqarsinnaassarput. Assersuutigalugu akileraarnissamut tunngatillugu junimi imaluunniit decemberimi aningaasarsisitsimanerup nalunaarutigineqarsimanera allaffisornermi apeqqutaavallaanngilaq, kisianni kisitsisitigut paasissutissiornermi pingaartorujussuuvoq piffissaq eqqortoq nalunaarutigissallugu. Nalunaarusiornermi pitsaassutsit paasissutissatullu atornissaanut tulluarnerannik nalilersuineq pingaartorujussuuvoq. Paasissutissat nalilersuinermut tunngasut tulliuttumi eqqartorneqarput.

Isertitat sulinermi isertitaasimanersut imaluunniit sulinngikkaluarluni isertitaasimanersut qaammatikkaartumik nalunaarsuutini takuneqarsinnaanngillat. Isumaginninnermut tunniuttakkanik pisartagallit pillugit Naatsorsueqqissaartarfimmi allattuiffik atorlugu isumaginninnermik pisartagallit qaammatikkaarlugit misissuiffigineqartarput.

Isumaginninnermut tunniuttakkanik pisartagallit kommuniiinut immikkoortiterneqarput, isertitaanullu immikkoortinneqarsimallutik.

Suliaqarfinni allani sulisimaneq pissutaannani akileraatutit A-nik akiliisimasut, qulaani pineqartunut assingupput. Suliaqarfinni allani ajornartorsiummut assingusut naapitassaasarpuit, isertitat A-t sulinernut tunngatinneqanngitsut akiliutigineqartarlutik. Inuit sulinngitsut suliaqarfinnit ikuutsinik pisimasut amerlassusaat eqqarsaatigalugu sulisimasut amerlassusaat minnerpaaffissaminiissimanissaat ilimanarmat, utoqqalinersiaqartitsiviit aamma napparsimalernissamut inuunermullu sillimmasiisarfiit naatsorsuinermut ilanngunneqanngillat.

Sulinermut tunngatillugu qaammatit arlallit ingerlaneranni immikkut isertitat – ass. feriarnissamut aningaasarsiat aamma immikkut angusaqarsimanermi aningaasarsiat – pillugit paasiniaaneq annertooq pisimavoq. Paasilluarumallugu inuup pineqartup ukiumi pineqartumi qaammatit suliffigisimasai tamakkerlugit misissuiffigineqarsimapput.

Suliffeqarfait tunngavigalugit isertitat tamarmik nalunaarsorneqarsimanngimmata sulinerit isertitaqaataasut missingersorneqartariaqarsimapput. Agguaqatigiissillugu isertitat inunnut tunngassuteqanngitsut, suliffeqarfip suliaqarfianut immikkoortinneratigut. Sulinermi isertitat inunnut attavilerneqarsinnaanngitsut ilimanarpoq Kalaallit Nunaanni najugaqavinggaitsut, piffissaq tamaat sulisimasut sulinerminni isertitarisimassagaat. Taamaattumik agguaqatigiissillugu isertitat sulisimanermut missingersuutit SIK-ip isumaqatigiissutaa malillugu qaammammut aningaasarsiat minnerpaaffissaat taamaallaat malillugu suliarineqarput.

Paassisutissat nalilersukkat sulinerit pillugit nalunaarsuiffinnut pingasunut tunngaviupput – suliffeqarfait tunngavigalugit nalunaarsuiffik ataaseq aamma inuit tunngavigalugit nalunaarsuiffit marluk, taaku immikkoortuni tulliuttuni sammineqassapput.

Suliffeqarfait tunngavigalugit sulinermut allattuiffimmut qaammammut nassuaatit sukumiisut nalilersoqqissaareeraangata ilanngunneqartarput. Qaammammut nassuaatit sukumiisut makkuninnga paassisutissanik imaqartarput; suliffeqarfip aningaasarsianut atugaat, akileraarutinut akiliutit annertussusaat sulisoqarnermullu tapiissutit. Qaammammi sulisut sulisorivikkat sivikitsumilluunniit sulisorisat aamma inunnut inunnuunngitsorlu aningaasarsiarititat immikkut nalunaarneqartarput taakkulu saniatigut suliaqarfinni sumi sulinerit ilanngunneqartarlutik. Suliffeqarfait suliaqarfinnut sumut ataneri aamma nalunaarsuiffimmut nalunaarutigineqartarput.

Qaammammut erseqqissaanerit sukumiisut nalilersoluakkat inuit aningaasarsiaanik paassisutissartallit, inunnut tunngasunik paassisutissarpassuarnik tunngaviliisuupput, paassisutissat taaku Naatsorsueqqissaartarfimmi inuit pillugit allattuiffik atorlugu suliarineqartarput. Taamaallaat ukiup pineqartup aallartinnerani naaneranilu Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasutut allattuiffimmut

nalunaarutigineqarsimasut ukiullu naanerani minnerpaamik 15-nik ukioqarsimasut pillugit tunngaviusumik allattuiffimmit immikkut allattuiffiliuunneqartarput, innuttaasut pillugit assigiaarnerusumik misissuisinnaanissaq anguniarlugu. Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit nuuttartut amerlassusaat ukiumiit ukiumut nikerartarput, kisianni nalinginmaasuuvooq najugaqvissut 3-4 procentii ukiup naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarunnaartarnerat.

Inuit tunngavigalugit allattuiffinni marluusuni, inuup suliffia aamma saniatigooralugu suliffia nalunaarneqartarput, ilaatigut makku saniatigut allattorneqartarlutik; isertitat, akileraarutit aamma suliaqarfik. Inuup suliffia tassaavoq qaammammi pineqartumi suliffik aningaasarsiorfiginerpaasimasaq, taassuma saniatigut suliffit saniatigooralugu suliffiupput.

Sulinermut kisitsisitigut paasissutissani najoqqutat kukkusut

Sulinermut kisitsisitigut paasissutissani najoqqutat kukkusut

Nalunaarsuiffit allaffissorermik tunuliaqutaqarnerat pissutaalluni ilimanarluarsinnaavoq najoqqutat ilaat kukkuneqarsimanissaat. Kukkunerit pingarnersaat nassuaassutiineqassapput.

Sulisitsisut qaammammut akissarsianik allanillu nalunaarutiginnittarnerat kisitsisitigut paasissutissiorermik tunngaviusarmat, taakku pitsaassusaat apeqquataasorujussuuusarput. Suliffeqarfifit ataasiakkaat aningaasarsisitsinermik nalunaarutaasa piffissalersorneri nalorninartoqarsinnaapput naatsorsuinermut sunniuteqarsinnaallutik. Nalunaarsuiffik pilersinneqalermat ajornartorsiut taanna sammineqangaatsiarpoq tamanna immikkoortumi paasissutissat nalilersornerini allaaserineqarpoq. Akissarsiat immikkullarissut sulinernut tunngasut paasiniarlugin piffissaq annertooq atorneqarpoq, akissarsiat immikkullarissut tassaapput feriarnermi aningaasarsiat aamma aningaasat immikkut ajunngittorsiat. Paasissutissat annertussusaat aamma paasiuminaannerat pissutaalluni akissarsiat immikkullarissut paasinngitsoorneqarsimasinnaapput najoqqutatullu kukkusutut nalunaarutigineqarsinnaallutik. Tamanna qaammammut aningaasarsiat tamakkerlutik katinnerinut malunniuteqarsinnaavoq, kisianni ilimanarpoq sulinerit pillugit nalunaarsuinermut apeqquataavallaanngitsoq. Tamanna decemberimi aningaasarsiat tamakkerlutik katinnerini sunniuteqarnerpaajuveq, decemberimi feriarnermi aningaasarsisitsisarneq nalinginnaasuummat. Taamaattumik decemberimi aammalumi kvartaalit sisamaanni aningaasarsiat tamakkerlutik katinnerat angivallaarsinnaavoq. Taamaallilluni kvartalini allani aningaasarsiat tamakkerlutik katinnerat mikivallaarsinnaalluni. Taamaattumik aningaasarsiat tamakkerlutik katinnerat ukiunut siuliinut kvartalinut pineqartunut assersuussisarnissaq innersuussutigineqarpoq.

Isumaginninnermut tunniuttakkanik pisartagallit pillugit nalunaarsuiffimmi assingusumik ajornartorsiuteqartoqarpoq. Kommunit isumaginninnermut

tunngatillugu akiliisarneranni nalunaarsuinerni sulinermut akiliisarnermut assingusumik ajornartorsiuteqarpoq. Isumaginninnermut tunniuttakkanut qaammatit nalunaarsuiffiusut sunniuteqanngitsoorsinnaapput, tunniuttakkat nalunaarutigineqarsimasut qaammatit arlaliugaluartut nalunaarsuiffimmi ataatsimiissinnaanerat pissutaalluni. Ajornartorsiut taannarpiaq pillugu paasissutissat nalilorseorluarneqaraluartut paasissutissat nalunarpallaarnerat pissutaalluni najoqqutat kukkuneqarsinnaapput.

Sulinikkut isertitat missingersorneqartarnerat pissutaalluni inuit aningaasarsiaanut tunngasut kukkuneqartarsinnaapput. Annertunerusumik ukiuni kingullerni aningaasarsiat inunnut tunngatinneqarsinnaanngitsut sulisut Kalaallit Nunaanni najugaqavinnigisut aningaasarsiarsimassavaat kisianni naatsorsuutigineqarsinnaavoq aningaasarsiat ilaannut nunatsinni najugaqavissunit aningaasarsiarsimassagaat. Taamaattumik sulinerit pillugit nalunaarsuiffik najugaqavissut eqqarsaatigalugit immikkut isiginiarneqartariaqarpoq, ingammik 2007 eqqarsaatigalugu. Aningaasarsiat inunnut attuumassuteqanngisut tamakkerlugit annertussusaat ukiumiit ukiumut assigiinngiiaartorujussuupput, ukiunilu 2007-2011-mi nikingassutaat aningaasarsiat tamarmiusut 2,5-8,2 procentianniillutik.

Aningaasarsiat inunnut attuumassuteqanngisut innuttaasut allattorsimaffiannut sanilliunneqarsinnaannginnerat pissutaalluni sulinerit pillugit nalunaarsuiffimmi najugaqavissut sulinerannik nalunaarsuiffimmi kukkunerit annertunerujussuupput. Taamaattumik nunaqavissut eqqarsaatigalugit sulinerit sulinerillu assigiinngiiaarnerat nalilernerluagaanerupput. Isertitat pillugit nalunaarsuiffimmi ilimagineqarpoq inuit agguaqatigiissillugu 600-700-it najugaqavissut qaammammut suliffeqarneq ajortut.

Namminersorlutik suliffeqarfiutillit nalunaaruteqarneq ajortut nalunaarsuutinut ilangunneqarneq ajorput. Isertitat pillugit nalunaarsuiffimmi paasissutissat malillugit qaammammut agguaqatigiissillugu najugaqavissut 400-500-it suliffeqarneq ajorput. Paasissutissat amigarneri pissutaallutik tulaassinermi isertitat nalunaarutigineqarsimasut aningaasarsianut ilangunneqarneq ajorput. Ilumuussagaluarppat suliffeqarfiup kaaviaartitaatut isigineqartussaagaluarput, aningaasarsiat tamarmiusut aamma agguaqagitiissillugu aningaasarsiat suliaqarfinni taakkunani annertunaerneqartarsimassapput. Tamanna suliaqarfinni ukunani; *aalisarneq* (*sinerissap qanittuani aalisarneq eqqarsaatiginerullugu*) *suliffissuaqarneq* aamma *amerlanaartarlugit nioqquteqartarnerni* aningaasarsianik nalunaarsuinerni sunniuteqarnerpaasimanissaai ilimagineqarpoq (tassunga tunngatillugu immikkoortup tullia takujuk).

Suliaqarfii Inuuussutissarsiummik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffik (IIN) malillugu suliarineqarnikuunnerat pissutaalluni suliffeqarfii IIN-imi qanoq pitsaatigisumik inississorsimanerat tunngaviulluinnarpoq. IIN-imi nalunaarsuisimaneq ajunngitsutut nalilerneqarpoq. IIN-illi sanngeeqqutigisaata annersaaraa suliffeqarfii assigiinngitsunik suliaqarfefqartut, ilumoortuuppat suliaqarfinnut assigiinngitsunut

immikkoortitigaassussaassagaluarnerat. Tassani suliffiit tulaassisartut ajornartorsiutaannerpaajupput. Tulaassisartut tassaapput suliaqarfinnut *aalisarnermut* imaluunniit *amerlanaartarlugit nioqquteqarnermut*, tamatigungajak suliffeqarfieu tunitsivigineqartup sorlermut inissinneqarsimanera tunngavigalugu inissinneqartartut. Taamaattumik suliaqarfinni *aalisarnermi* ilaatigullu aamma *nunalerinermi* sulinerit ikinaarneqartarsimassapput.

Pisortat suliffeqarfutaat anginerpaat tassaasut Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit assigiinngitsunik makkuninnga suliffeqarfuiteqarput; ilinniartitsineq, peqqinnissaqarfik allaffisornerlu. Nammisorlutik Oqartussat kommunillu immikkut sulisitsisutut angisuuttut nalunaarsorneqarsimapput. Taamatut nalunaarsorneqarsimanerat pissutaalluni suliaqarfinnut assigiinngitsunut immikkoortinnejarsinnaanngillat. Taamaattumik Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu sulisut tamarmik *Pisortat allaffisornerannut* nalunaarsorneqartarpot, tamanna pissutaalluni suliaqarfii ass. *Ilinniartitsineq aamma Peqqinnissaqarfik* sulinerit pillugit paasissutissani ajoraluartumik soqtigineqanngitsutut ipput.

Suliffissaaleqineq pillugu paasissutissani aamma suliffeqarneq pillugu paasissutissani najoqqutat

Suliffissaaleqineq pillugu paasissutissani aamma suliffeqarneq pillugu paasissutissani najoqqutat

Suliffissaaleqineq pillugu kisitsositigut paasissutissanut najoqqutat pingaernerpaat tassaapput innuttaasut suliffissarsiortutut najukkani suliffissarsiussisarfinnut qaammammut nalunaartarneri. Suliffissarsiortutut nalunaartarnerit amerlanerpaartaat kommuninit allaffissornikkut atortoq Winformatimut atorlugu nalunaarutigineqartarpot, qaammatit tamaasa Naatsorsueqqissaartarfik paasissutisanik taakkuninnga Winformatikimit pisarpoq. Paasissutissat nunaqarfinneersut ilaannaat Winformatikimit nalunaarutigineqartarnerat pissutigalugu paasissutissat tamakkerniarlugit Naatsorsueqqissaartarfimmit nunaqarfinni allaffinnut piniartariaqartarpoq.

Inuk piffissami pineqartumi sulisimasutut nalunaarutigineqarsimappat ILO-mi malittarisassat malillugit pineqartoq suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqarsinnaanngilaq. Taamaattumik, sulinerit pillugit allattuifimmut qaammammi pineqartumi suliffissaaleqisutut nalunaarsimasut Naatsorsueqqissaartarfimmit immikkoortiterneqartarpot. Sulinermut nalunaarsuiffimmi sulisinnaasut paasiniarneqarsimapput, tassaasut inuit sulisartut immaqaluunniit suliffissaaleqisut.

Naatsorsueqqissaartarfieu innuttaasunut allattuiffia atorlugu najugaqvissut immikkoortinnejartarpot. Paasissutissat pingaaruteqartut allat, assersuutigalugu inuit najugaqarfiiut tunngasut, ukiuinut tunngasut aamma suaassusiinut tunngasut, kiisalu suliffissaaleqisut sulisinnaasullu nalunaarsuiffimmi aamma takuneqarsinnaapput.

Suliffissaaleqineq suliffeqarnermilu pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarneri nalunaarsuinermilu periutsit

Suliffissaaleqineq suliffeqarnermilu pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarneri nalunaarsuinermilu periutsit
ILO-p naatsorsueqqissaarnermut allaffianit periutsit nassuaasiorneqarlutillu maleruagassiorneqarsimasut tunngavignerullugit nalunaarsuisoqarpoq.
Paasissutissat pigineqartut apeqqutaallutik nunani tamalaani periutsit malinneqartarput.

ILO-mit piumasaqaatigineqarput inuk suliffissaaleqisutut taaneqassappat ataatsikkut pingasunik eqquutsitsissasoq. ILO-p suliffissaaleqisoq pillugu nassuaataani, suliffissaaleqisoq tassaavoq piffissami pineqartumi:

1. suliffeqanngitsoq,
2. suliffissarsiortutut nalunaarsimasoq aamma
3. sulinissamut piareersimasoq.

Piffissap pineqartup sivisussusissaa iluamik aalajangerneqarsimanngilaq, kisianni innersuussutigineqarpoq sivisuallyaassanngitsoq, assersuutigalugu ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera ataaseq. ILO-mit aamma innersuussutigineqarpoq sulisinnaasut eqqarsaatigalugit ukiukinnerpaaffeqarnissaat, nunami pissutsit tunngavigalugit suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqarsimasut taakkununnga ilaapput. Akerlianilli ukioqportuneraaffissamik innersuussisoqartoqarsimanngilaq.

Paasissutissat allaffissornermik tunngaveqarluni suliaammata ILO-mit suliffissaaleqinermut piumasaqaatit malinneqanngillat. Taamaattumik paasissutissat suliarineini, ILO-mit innersuussutigineqartut sapinngisaq tamaat eqqortinniarlugit, nassuaatip nalimmassarnissaa pisariaqarsimavoq. Paasissutissat suliarineini qaammammi pineqartumi suliffissaaleqisunut nassuaatit uku piumasaqaatigineqarput. Inuk qaammammi pineqartumi:

1. suliffissaarsiuussisarfimmut suliffissarsiortutut nalunaarsimasaaq aamma
2. sulinerit pillugit nalunaarsuiffimmi suliffeqartutut nalunaarsimanngilaq.

Suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissat ataqatigiissaarniarlugit suliffissaaleqisut aamma sulisartut ukiup pineqartup naanerani 14-nik ukioqalernikuussimanissaannik killilerneqarsimapput. Suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqarsimasut 18-it inorlugit ukiullit aamma 64-it sinnerlugit ukiullit immikkut mianerisariaapput taakkuummata aningaasat eqqarsatigalugit pisariaqartitsinngitsut suliffissaaleqisutut nalunaarnissaminut, 18-it inorlugit ukiullit aamma 64-it sinnerlugit ukiullit ikittuinnaat suliffissaaleqisutut nalunaartarput. Tamanna pissutigalugu

Naatsorsueqqissaartarfimmit 18-niit 64-nut ukiullit kisimik suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqartarpot. Misissueqqissaarnermi assigiaannik tunngaveqarnissaq aamma ataqatigiissumik sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissanik peqarnissaq anguniarlugu, innuttaasut najugaqvassisut akornanni suliffissaaleqisut kisimiitsillugit nalunaarsorneqartarnissaat aalajangiumneqarsimavoq. Nunaqavassisut tassaallutik inuit ukiup naatsorsuiffiusup aallartinnerani naaneranilu Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut.

ILO malillugu sulisinnaasut tassaapput innuttaasut akornanni sulisartut imaluunniit suliffissaaleqisut. Naatsorsueqqissaartarfimmit aaliangiunneqarpoq qaammammi aaliangersimasumi sulisinnaasut tassaassasut najugaqvassisut ukiup pineqartup naanerani 14-it sinnerlugit ukiullit, sulinerit pillugit nalunaarsuiffimmi sulisutut nalunaarutigineqarsimasut imaluunniit suliffissaaleqineq pillugu nalunaarsuiffimmi suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqarsimasut.

Ajunginnerusumik malitassaqarnissaq anguniarlugu sulisinnaasut nalunaarsornerinut inuit nammineerlutik nalunaarsugai malillugit suliffeqarsimasutut ilimanaatillit sulisinnaasut pillugit paasissutissanut ilanngunneqarsimapput, akissarsiat inunnut attuummassutilerneqarsinnaanngitsut pillugit sulinerit nalunaarsuiffimmi ajornartorsiuteqarneq pissutaalluni. Sulinerit nalunaarsorneqarneranni ajornartorsiuteqarneq pissutaalluni aningaasarsiat inunnut attuummassuserneqarsinnaanngitsut aamma ajornartorsiutitaqarput. Paasissutissat pineqartut isertitanut nalunaarsuifimmit pissarsiarineqarput. Sulisinnaasunut nalunaarsuiffik 2010 taamaallaat angullugu isertitanut nalunaarsuiffimmut nalunaarsorneqarsimapput, taamaattumik 2010-mi kisitsisit missingersuutaannapput. 2011-mi sulinerit nalunaarsorsimanngitsut missingersornat 2010-mit tigusaapput.

Suliffissaaleqisunut nalunaarsuiffik aamma sulisinnaasunut nalunaarsuiffik suliffeqarneq pillugu paasissutissat saniatigut inunnut paasissutissanik pingaarutilinnik imaqrarput. Paasissutissat pineqartut tassaapput inuup ukioqqortussusaa, suaassusaa aamma sumi inunngorsimasuunera, paasissutissat taakku Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasut pillugit allattuiffianit ukiup pineqartup naanerani nalunaarutinit pineqartarput. Suliffissaaleqisoq nalunaarutigineqartarpoq najugaqarfiani, suliffissaaleqisutut nalunaarnermi sumiiffiup najugaqarfik assigisariaqanngilaa.

Suliffissaaleqineq suliffeqarnermilu pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissani najoqqutat kukkusut

Suliffissaaleqineq suliffeqarnermilu pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissani najoqqutat kukkusut

Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat aamma sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat ilimanarpoq ILO malillugu kukkusunik

najooqtaqarsimanissaat. Tulliuttuni najooqputat kukkusut paasissutissiissutigineqassapput.

Inuit ilaat suliffissarsiortutut nalunaarsimanngikkaluartut sulilernissaminnillu piareersimanngitsut suliffissarsiortutut nalunaarsorneqartarput. Inuit pineqartut tassaapput karakteriminnik qaffassaaniarlutik pikkorissartut. Inuit sulilernissamut piareersimanngitsut aamma suliffissarsiortutut nalunaarsorneqartarput.

ILO malillugu suliffissaaleqisut ilaat arlaannik pissuteqarlutik suliffissarsiortfimmuit nalunaarneq ajorput. Suliffissarsiortutut nalunaartanginnej aningaasanik pissarsisinnaannginnermik pissuteqarsinnaavoq.

Suliffissarsiortfiit assigiinngitsut assigiinngitsumik nalunaarsueriaaseqarput. Immikkoortortaqarfanni suliffissaaleqisut assigiinnginnerat allaffisornermik pissuteqarsinnaavoq.

Kommunimi allaffisornermi assigiissaarinerit pissutaallutik suliffissaaleqisut piffissap ingerlanerani allanngorarsinnaapput, suliffissarsiortfinni nalunaarsuinerit allanngorarneri malillugit.

Suliffissaaleqisunik elektroniskimik nalunaarsuineq inuup suliassarimmanga najooqputat kukkaneqarsimasinnaalluarput. Kisianni kukkunerit taammaattut annikitsuararsuupput.

Suliffissaaleqineq pillugu nalunaarsuiffinni najooqputat kukkanertallit ilanngunneqartarput. Piffissami aaliangersimasumi suliffissaaleqisoq sulisimasutut nalunaarutigineqarsimappat sulinerit pilligit nalunaarsuiffimmi kukkusutut nalunaarutigineqassaaq. Sulisinnaasut nalunaarsuiffianni aamma taanna atuuppoq, sulinernik nalunaarsuiffinni najooqputat kukkusut aamma suliffissaaleqinermut nalunaarsuiffinniittarput.

2011-mi najugaqavissut suliffii assigiinngitsunut pingaarutilinnut immikkoortillugit

Tabel 1. 2011-mi najugaqavissut suliffii assigiinngitsunut pingaarutilinnut immikkoortillugit

	Innuttaasut tamakkerlugu	Sivikinnerpaamik qaammat Amerlassusaat	ataaseq sulinerit Pct.	Agguaqatigiissillugu qaammatit tamaasa sulinerit	
Nuna tamakkerlugu	42.675	32.458	76	24.320	57
			Kommunit		
Kommune Kujalleq	5.695	4.002	70	2.867	50
Kommuneqarfik Sermersooq	16.183	12.567	78	9.778	60
Qeqqata Kommunia	7.310	5.734	78	4.328	59
Qaasuitsup Kommunia	13.345	10.022	75	7.223	54
			Najugaqarfik		
Illoqarfinni	36.394	27.803	76	21.124	58
Nunaqarfinni	6.281	4.655	74	3.196	51
			Inunngorfik		
Kalaallit Nunaanni inunngornikut	37.894	28.670	76	20.970	55
Kalaallit Nunaata avataani inunngornikut	4.781	3.788	79	3.351	70
			Suaassuseq		
Angutit	22.752	17.786	78	13.387	59
Arnat	19.923	14.672	74	10.933	55
			Immikkoortortaqarfait		
Nanortalik	1.530	957	62	670	44
Qaqortoq	2.701	2.000	74	1.448	54
Narsaq	1.464	1.045	71	749	51
Paamiut	1.293	924	72	650	50
Nuuk	12.426	10.026	81	8.048	65
Maniitsoq	2.574	1.976	77	1.469	57
Sisimiut	4.736	3.758	79	2.859	60
Kangaatsiaq	916	628	69	385	42
Aasiaat	2.581	1.897	74	1.362	53
Qasigiannguit	981	763	78	597	61
Ilulissat	3.760	2.915	78	2.235	59
Qeqertarsuaq	704	485	69	349	50
Uummannaq	1.748	1.408	80	1.011	58
Upernivik	2.055	1.529	74	1.039	51
Qaanaaq	600	397	66	246	41
Tasiilaq	2.044	1.372	67	919	45
Illoqortoormiut	329	228	69	148	45
			Ukioqqortussuseq		
15-19-nik ukiullit	4.108	2.707	66	1.235	30
20-24-nik ukiullit	4.461	3.786	85	2.370	53
25-29-nik ukiullit	3.838	3.277	85	2.332	61
30-34-nik ukiullit	3.500	3.059	87	2.408	69
35-39-nik ukiullit	3.058	2.693	88	2.246	73
40-44-nik ukiullit	4.258	3.703	87	3.032	71
45-49-nik ukiullit	5.338	4.575	86	3.773	71
50-54-nik ukiullit	4.475	3.699	83	3.040	68
55-59-nik ukiullit	3.270	2.510	77	2.078	64
60-64-nik ukiullit	2.295	1.548	68	1.257	55
64-it sinnerlugit ukiullit	4.074	901	22	548	14

Najoqquaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank/stat.gl/ARNBFB5> aamma
<http://bank/stat.gl/ARNBFB6>

2007-2011-mi najugaqavissut qaammammi agguaqatigiissillugu suliffii suliaqarfinnut immikkoortillugit

Tabel 2. 2007-2011-mi najugaqavissut qaammammi agguaqatigiissillugu suliffii suliaqarfinnut immikkoortillugit

	2007	2008	2009	2010	2011
Tamakkerlutik	23.541	25.034	24.868	24.525	24.320
Nunalerineq, pisat, piniarneq il.il.	11	10	7	10	10
Sinerissap qanittuani aalisarneq	269	259	271	259	268
Avasissumi aalisarneq	335	328	319	317	262
Allatigut aalisarneq.....	542	767	661	662	581
Aatsitassanik piaaneq.....	35	43	29	19	67
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut; nerisassat, imeruersaatit tupallu	743	760	724	634	624
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut; annoraamerngit, atisat ammillu	35	34	32	31	33
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut, qisuit, pappiaqqat grafiskillu	86	93	87	65	54
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut; ujaqqat, marraat igalaamerngillu	9	10	11	10	11
Allatigut atortussiorluni suliaqarneq	83	79	75	73	72
Nukimmik imermillu pilersuineq	399	406	410	422	408
Suliffeqarfiiit illuornermik sanaartornermillu ingerlatsiviusut	1.813	2.002	2.004	1.890	1.805
Qamutinik motoorilinnik tuniniaaneq, sullissiveqarneq orsiiveqarnerlu	219	215	225	223	203
Amerlanaarlugit nioqquteqarneq, biilit ilanngunnagit	2.767	3.251	2.860	2.713	2.730
Atugassanik pisiniarfiiit, iluarsaassinnikkut ingerlatsiviit, biilit ilanngunnagit	1.718	1.708	1.709	1.656	1.630
Akunnittarfiiit neriniartarfiiillu	788	803	788	812	815
Nunakkut assartuineq, ruujorikkut assartuineq	349	348	400	409	393
Umiartorneq	413	472	500	501	523
Silaannakkut assartuineq	460	473	477	446	454
Suliffiit suliffeqarfinnik allanik ikuuisartut ass. angalatisiviit	590	600	686	692	698
Allakkeriveqarneq telekkullu attaveqateqarneq	530	528	528	531	491
Aningaasalersuineq sillimmasiisarnerlu ..	264	226	125	126	127
Inisimmaveqartitsineq illoqarnermullu paasissutissiisarneq	306	465	420	390	383
Niueqatigiinnikkut sullissineq	644	768	806	837	826
Pisortat allaffisorerat	9.268	9.657	9.973	10.045	10.054
Ilinniartitsineq	72	77	87	96	81
Peqqinnissaqaarifik	5	5	6	6	9
Isumaginninnikkut sullissiviit	90	109	110	116	132
Eqqagassalerineq, peqatigiiffeqarneq, piorsarsimassuseq allallu	482	502	513	518	522
Nalunaarutigineqangngitsut	217	38	28	19	54

Naoquttaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank/stat/gl/ARNBFB3>

2011-mi najugaqavissut aningaaasarsiaat, akileraarutaat suliffiilu suliaqarfinnut immikkoortillugit

Tabel 3. 2011-mi najugaqavissut aningaaasarsiaat, akileraarutaat suliffiilu suliaqarfinnut immikkoortillugit

	Minnerpaamik qaammatip ataatsip ingerlanerani sulinerit amerlassusaat	Qaammatit tamaasa sulinerit amerlassusaat agguaqatigiissillugu	Agguaqatigiissillugu qaammammut suliaqfinni isertitat	Suliaqarfinnit qaammammut agguaqatigiissillugu akileraarut
Tamakkerlutik	32.449	24.320	24.075	8.044
Nunalerineq, pisat, piniarneq il.il.	67	10	10.767	2.244
Sinerissap qanittuani aalisarneq	739	268	43.258	16.754
Avasissumi aalisarneq	797	262	38.629	14.785
Allatigut aalisarneq.....	1.709	581	29.171	5.523
Aatsitassanik piaaneq.....	148	67	31.998	12.375
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut; nerisassat, imeruersaatit tupallu	1.651	624	27.377	6.560
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut; annoraamerngit, atisat ammillu	74	33	19.097	6.033
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut, qisuit, pappiaqqat grafiskillu	109	54	28.994	10.183
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut; ujaqqat, marraat igalaamerngillu	16	11	78.473	30.900
Allatigut atortussiorluni suliaqarneq	120	72	23.155	7.994
Nukimmik imermillu pilersuineq	532	408	27.667	9.978
Suliffeqarfiit illuliornermk sanaartornermillu ingerlatsiviusut	2.912	1.805	27.075	9.636
Qamutinik motoorilinnik tuniniaaneq, sullissiveqarneq orsiiveqarnerlu	325	203	21.621	7.201
Amerlanaarlugit nioqquteqarneq, biilit ilanngunnagit	5.653	2.730	20.587	6.379
Atugassanik pisiniarfiiit, iluarsaassassinikku ingerlatsiviit, biilit ilanngunnagit	3.329	1.630	15.245	4.722
Akunnittarfiiit neriniartarfiiillu	1.883	815	14.544	4.611
Nunakkut assartuineq, ruujorikkut assartuineq	952	393	18.122	5.985
Umiartorneq	876	523	23.826	7.552
Silaannakkut assartuineq	551	454	47.433	17.244
Suliffiit suliffeqarfinnik allanik ikiuisartut ass. angalatitsiviit	1.307	698	23.282	8.215
Allakkeriveqarneq telekkullu attaveqaateqarneq	626	491	29.927	10.630
Aningaaasalersuineq sillimmasiisernerlu ..	154	127	37.316	13.456
Inisimmaveqartitsineq illoqarnermullu paasissutissiisarneq	599	383	31.323	10.796
Niueqatigiinnikkut sullissineq	1.738	826	25.394	8.790
Pisortat allaffisorerat	15.158	10.054	23.581	8.068
Ilinniartitsineq	178	81	26.389	9.100
Peqqinnissaqarfik	11	9	27.733	9.515
Isumaginninnikkut sullissiviit	335	132	22.212	7.773
Eqqagassalerineq, peqatigiiffeqarneq, piorsarsimassuseq allallu	1.160	522	22.824	7.783
Nalunaarutigineqannngitsut	236	54	23.037	8.183

Najooqtaaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBFB2>

2011-mi najugaqavissut sulisut qaammammut amerlassuserisartagaat, kommuninut suliaqarfinnullu immikkoortillugit

Tabel 4. 2011-mi najugaqavissut sulisut qaammammut amerlassuserisartagaat, kommuninut suliaqarfinnullu immikkoortillugit

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Qaasuitsup Kommunia
Tamakkerluginit	2.867	9.778	4.328	7.223
Nunalerineq, pisat, piniarneq il.il.	5	0	4	1
Sinerissap qanittuanii aalisarneq	30	79	72	88
Avassisummi aalisarneq	6	48	95	114
Allatigut aalisarneq.....	26	83	91	381
Aatsitassanik piaaneq.....	52	5	2	9
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut; nerisassat, imeruersaatit tupallu	47	66	167	344
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut; annoraamerngit, atisat ammillu	2	12	10	9
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut, qisuit, pappiaqqat grafiskillu	0	49	5	0
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut; ujaqqat, marraat igalaamerngillu	0	11	0	0
Allatigut atortussiorluni suliaqarneq	0	16	5	51
Nukimmik imermillu pilersuineq	53	156	51	148
Suliffeqarfiiit illuliornermik sanaartornermillu ingerlatsiviusut	252	784	398	370
Qamutinik motoorilinnik tuniniaaneq, sullissiveqarneq orsiiveqarnerlu	24	73	38	68
Amerlaanaarluginit nioqquteqarneq, biilit ilanngunnagit	249	662	396	1.422
Atugassanik pisiniarfiiit, iluarsaassassinikut ingerlatsiviit, biilit ilanngunnagit	205	738	381	305
Akunnittarfiiit neriniartarfiiillu	117	337	118	242
Nunakkut assartuineq, ruujorikkut assartuineq	21	171	101	101
Umiartorneq	59	231	80	153
Silaannakkut assartuineq	32	325	55	39
Suliffiit suliffeqarfinnik allanik ikiuisartut ass. angalatisiviit	105	261	205	128
Allakkeriveqarneq telekkullu attaveqaateqarneq	42	302	39	107
Aningaasalersuineq sillimmasiisarnerlu ..	10	88	17	13
Inisimmaveqartitsineq illoqarnermullu paasissutissiisarneq	22	85	101	58
Niueqatigiinnikkut sullissineq	91	519	128	88
Pisortat allaffisornerat	1.325	4.237	1.654	2.838
Ilinniartitsineq	14	36	17	13
Peqqinnissaqarfik	0	9	1	0
Isumaginninnikkut sullissiviit	37	68	11	15
Eqqagassalerineq, peqatigiiffeqarneq, piorsarsimassuseq allallu	38	315	83	85
Nalunaarutigineqangngitsut	3	13	6	32

Najooqtaaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank/stat.gl/ARNBFB3>

**2011-mi najugaqavissut suliffii aamma aningaaarsiaasa amerlassuserisartagaat,
suaassutsinut suliaqarfinnullu immikkoortillugit**

**Tabel 5. 2011-mi najugaqavissut suliffii aamma aningaaarsiaasa amerlassuserisartagaat,
suaassutsinut suliaqarfinnullu immikkoortillugit**

	Qaammatit tamaasa agguaqatigiissillugu sulinerit amerlassusaat	Suliffiaqarfinni agguaqatigiissillugu qaammammut aningaaarsiat (kroner)		
	Angutit	Arnat	Angutit	Arnat
Tamakkerluginit	13.387	10.933	27.106	20.363
Nunalerineq, pisat, piniarneq il.il.	10	1	9.585	..
Sinerissap qanittuanit aalisarneq	255	13	43.957	29.740
Avasissumi aalisarneq	249	13	39.419	23.273
Allatigut aalisarneq.....	571	10	29.498	9.866
Aatsitassanik piaaneq.....	53	14	33.686	25.621
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut; nerisassat, imeruersaatit tupallu	526	99	30.204	12.286
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut; annoraamertergit, atisat ammillu	29	5	19.651	15.754
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut, qisuit, pappiaqqat grafiskillu	31	23	25.284	33.892
Suliffissuit makkuninnga suliaqartut; ujaqqat, marraat igalaamerengillu	11	0	78.473	..
Allatigut atortussiorluni suliaqarneq	63	8	24.334	14.203
Nukimmik imermillu pilersuineq	337	70	28.595	23.211
Suliffeqarfiit illuliornermik sanaartornermillu ingerlatsiviusut	1.665	140	27.839	17.969
Qamutinik motoorilinnik tuniniaaneq, sullissiveqarneq orsiiveqarnerlu	170	33	22.583	16.629
Amerlanalarlugit nioqquteqarneq, biilit ilanngunnagit	1.853	877	23.270	14.915
Atugassanik pisiniarfiiit, iluarsaassassinikku ingerlatsiviit, biilit ilanngunnagit	689	940	19.151	12.381
Akunnitarfiit neriniartarfiiillu	371	444	17.155	12.358
Nunakkut assartuineq, ruujorikkut assartuineq	357	36	18.468	14.720
Umiartorneq	428	95	23.985	23.115
Silaannakkut assartuineq	313	141	54.169	32.510
Suliffiit suliffeqarfinnik allanik ikiuisartut ass. angalatitsiviit	493	204	24.925	19.314
Allakkeriveqarneq telekkullu attaveqateqarneq	325	166	32.567	24.764
Aningaaasalersuineq sillimmasiisernerlu ..	39	88	50.952	31.230
Inisimmaveqartitsineq illoqarnermullu paasissutissiisarneq	251	132	33.868	26.492
Niueqatigiinnikkut sullissineq	532	294	29.832	17.380
Pisortat allaffisorerat	3.341	6.713	26.071	22.342
Ilinniartitsineq	35	46	29.707	23.897
Peqqinnissaqarfik	2	7	..	24.532
Isumaginninnikkut sullissivit	46	86	25.851	20.253
Eqqagassalerineq, peqatigiiffeqarneq, piorsarsimassuseq allallu	301	220	24.717	20.238
Nalunaarutigineqangngitsut	40	14	26.667	12.455

2011-mi suliffissaaleqisut qaammammut agguaqatigiissillugu amerlassusaat immikkoortortaqarfinnut, najugaqarfinnut suaassusermullu immikkoortillugit

Tabel 6. 2011-mi suliffissaaleqisut qaammammut agguaqatigiissillugu amerlassusaat immikkoortortaqarfinnut, najugaqarfinnut suaassusermullu immikkoortillugit

	Tamakkerluginit			Illoqarfiit			Nunaqarfiit allallu		
	Tamak-kerluginit	Angutit	Arnat	Tamak-kerluginit	Angutit	Arnat	Tamak-kerluginit	Angutit	Arnat
Nuna tamakkerlugu¹	2.518	1.359	1.159	2.048	1.147	901	470	212	258
Nanortalik	163	98	66	118	68	50	46	29	16
Qaqortoq	191	112	78	185	111	74	5	1	4
Narsaq	112	73	39	110	72	38	2	1	1
Paamiut	105	70	35	102	68	34	3	2	1
Nuuk	458	267	191	446	260	187	11	8	4
Maniitsoq	130	67	62	107	56	51	23	11	11
Sisimut	234	117	117	212	107	105	23	11	12
Kangaatsiaq	121	61	60	52	29	23	69	31	37
Aasiaat	147	77	71	146	77	69	1	0	1
Qasigiannguit	42	26	16	41	25	16	1	1	0
Ilulissat	159	69	91	143	63	80	16	6	11
Qeqertarsuaq	34	22	13	34	22	13	0	0	0
Uummannaq	87	49	39	51	29	21	37	19	18
Upernivik	198	84	114	69	42	27	129	42	87
Qaanaaq	76	38	38	68	35	33	8	3	4
Tasiilaq	220	107	113	122	59	63	98	47	51
Illoqqortoormiut	42	24	18	42	24	18	0	0	0

¹ Immikkoortortaqarfiit avataaniittut ilanngullugit.

Najooqtaq: Kisitsaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED3>

2011-mi agguaqatigiissillugu suliffissaaleqisut procentinngorlugit immikkoortortaqarfinnut suaassusermullu immikkoortillugit

Tabel 7. 2011-mi agguaqatigiissillugu suliffissaaleqisut procentinngorlugit immikkoortortaqarfinnut suaassusermullu immikkoortillugit

	Tamakkerlugin			Illoqarfiiit			Nunaqarfiiit allallu		
	Tamak-kerlugin	Angutit	Arnat	Tamak-kerlugin	Angutit	Arnat	Tamak-kerlugin	Angutit	Arnat
Nuna tamakkerlugu¹	9,4	9,2	9,7	8,9	9,1	8,6	12,7	9,6	17,2
Nanortalik	20,2	21,5	18,6	20,1	21,3	18,7	20,5	21,5	18,2
Qaqortoq	11,9	13,0	10,4	12,0	13,6	10,2	7,2	2,3	16,0
Narsaq	13,2	15,8	10,1	15,9	19,4	11,9	1,3	1,1	1,5
Paamiut	14,3	16,4	11,5	15,1	17,1	12,1	5,4	6,5	4,0
Nuuk	5,3	5,7	4,8	5,3	5,6	4,8	8,0	9,5	7,0
Maniitsoq	8,3	7,5	9,1	8,4	7,9	9,0	7,7	6,0	9,6
Sisimut	7,6	7,0	8,4	8,0	7,5	8,6	5,5	4,6	6,8
Kangaatsiaq	24,0	21,9	26,7	22,1	22,8	21,1	25,7	20,7	31,9
Aasiaat	9,9	9,1	11,1	10,2	9,4	11,3	1,6	0,0	3,3
Qasigiannguit	6,7	7,6	5,7	7,0	7,7	6,1	2,8	5,6	0,0
Ilulissat	6,7	5,3	8,4	6,5	5,3	8,0	8,0	5,3	12,6
Qeqertarsuaq	8,9	10,9	7,2	9,3	11,3	7,5	0,0	0,0	0,0
Uummannaq	8,1	8,3	8,0	8,3	9,0	7,3	8,1	7,3	9,1
Upernivik	16,1	11,7	22,4	13,2	14,1	11,9	18,3	9,9	31,0
Qaanaaq	23,6	20,8	27,1	25,4	23,3	28,0	14,5	9,1	19,0
Tasiilaq	19,7	17,5	22,3	15,7	14,0	17,6	28,9	24,6	34,2
Illoqqortoormiut	23,0	24,2	21,4	23,6	25,5	21,4	0,0	0,0	.

¹ Immikkoortoqarfitt avataanniittut ilanngullugit.

Najooqtaq: Kisitsaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

2011-mi suliffissaaleqisut agguaqatigiissillugu qaammammut amerlassusaat najugaqarfinnut, suaassusermut ukioqqortussusermullu immikkoortillugit

Tabel 8. 2011-mi suliffissaaleqisut agguaqatigiissillugu qaammammut amerlassusaat najugaqarfinnut, suaassusermut ukioqqortussusermullu immikkoortillugit

Tamak-kerlugin	Katillugit	18-19-nik ukiullit	20-24-nik ukiullit	25-29-nik ukiullit	30-34-nik ukiullit	35-39-nik ukiullit	40-44-nik ukiullit	45-49-nik ukiullit	50-54-nik ukiullit	55-59-nik ukiullit	60-64-nik ukiullit
Najugaqarfingineqartut tamakkerlugit											
Katillugit	2.518	170	451	322	258	178	295	345	261	152	86
Angutit	1.359	82	214	163	125	95	166	195	165	99	56
Arnat	1.159	88	237	159	133	83	130	151	97	53	29
Illoqarfiiit											
Katillugit	2.048	125	359	253	207	141	247	297	223	123	74
Angutit	1.147	63	178	133	102	78	145	172	142	83	50
Arnat	901	62	182	120	104	63	101	124	81	40	24
Nunaqarfiiit allallu											
Katillugit	470	44	92	69	52	37	49	49	38	29	12
Angutit	212	18	36	30	23	17	20	22	22	16	7
Arnat	258	26	56	39	29	20	28	26	16	13	5

Najoqputaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED3>

2011-mi suliffissaaleqisut qaammammut amerlassusaat agguaqatigiissillugu procentinngorlugit najugaqarfinnut, suaassusermut ukiuinullu immikkoortillugit

Tabel 9. 2011-mi suliffissaaleqisut qaammammut amerlassusaat agguaqatigiissillugu procentinngorlugit najugaqarfinnut, suaassusermut ukiuinullu immikkoortillugit

	Katillugit	18-19-nik ukiullit	20-24-nik ukiullit	25-29-nik ukiullit	30-34-nik ukiullit	35-39-nik ukiullit	40-44-nik ukiullit	45-49-nik ukiullit	50-54-nik ukiullit	55-59-nik ukiullit	60-64-nik ukiullit
Najugaqarfiiit tamakkerlugit											
Katillugit	9,4	19,3	15,8	11,7	9,4	7,0	8,5	8,1	7,6	6,5	6,0
Angutit	9,2	17,6	13,7	10,9	8,6	6,8	8,9	8,5	8,4	7,2	6,2
Arnat	9,7	21,1	18,3	12,7	10,3	7,2	8,1	7,6	6,5	5,4	5,5
Illoqarfiiit											
Katillugit	8,9	17,1	14,7	10,7	8,7	6,5	8,3	8,0	7,4	6,1	5,9
Angutit	9,1	16,4	13,4	10,5	8,1	6,5	9,2	8,8	8,4	7,2	6,3
Arnat	8,6	17,9	16,3	11,0	9,2	6,4	7,3	7,0	6,2	4,5	5,1
Nunaqarfiiit allallu											
Katillugit	12,7	29,3	22,5	17,6	14,1	10,3	9,6	8,8	8,4	8,9	6,8
Angutit	9,6	22,5	15,3	13,2	11,2	8,5	6,7	6,7	7,7	7,1	5,8
Arnat	17,2	37,1	32,2	23,6	17,9	12,7	13,1	11,4	9,4	12,7	8,8

Najoqputaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

2011-mi najugaqavissut sulisinnaasut qaammammut agguaqatigiissillugu suaassusermut ukiuinullu immikkoortillugit

Tabel 10. 2011-mi najugaqavissut sulisinnaasut qaammammut agguaqatigiissillugu suaassusermut ukiuinullu immikkoortillugit

	Katillugit			Angutit			Arnat		
	Sulisin-naasut	Sulisinnaanngitsut	Innuttaasut katillugit	Sulisin-naasut	Sulisinnaanngitsut	Innuttaasut katillugit	Sulisin-naasut	Sulisinnaanngitsut	Innuttaasut katillugit
Tamakkerlugit	26.791	9.527	36.318	14.794	4.718	19.512	11.996	4.810	16.806
18-19-nik ukiullit	883	942	1.825	466	444	910	418	497	915
20-24-nik ukiullit	2.857	1.604	4.461	1.565	692	2.257	1.292	912	2.204
25-29-nik ukiullit	2.750	1.088	3.838	1.499	480	1.979	1.251	608	1.859
30-34-nik ukiullit	2.756	744	3.500	1.460	371	1.831	1.296	373	1.669
35-39-nik ukiullit	2.539	519	3.058	1.396	273	1.669	1.145	244	1.389
40-44-nik ukiullit	3.473	785	4.258	1.874	417	2.291	1.600	367	1.967
45-49-nik ukiullit	4.285	1.053	5.338	2.289	574	2.863	1.998	477	2.475
50-54-nik ukiullit	3.452	1.023	4.475	1.968	533	2.501	1.485	489	1.974
55-59-nik ukiullit	2.355	915	3.270	1.369	483	1.852	986	432	1.418
60-64-nik ukiullit	1.439	856	2.295	910	449	1.359	529	407	936

Najoqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslæt tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2013 ukiumoortumik paassisutissat

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

